

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

1245 Budapest, Pf. 1036.

Telefon: 472-8864 Fax: 472-8860

VJ-66/2004/72.

Nyilvános változat!

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a t **Magyar Telekom Rt.** (Budapest) vállalkozással szemben gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult eljárásban, nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

határozatát

1. A Versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont vállalkozás visszaélt gazdasági erőfölényével, amikor a 2003. július 1-től 2004. februárjáig terjedő időszakban a PanTel, illetve a GTS partnerszolgáltató vállalkozásokkal megkötött, a színes számok hálózati hozzáférési szerződéseiben rögzített hozzáférési díjakkal indokolatlanul előnyös díjszerkezet elfogadását kötötte ki.
2. Megállapítja továbbá, hogy az eljárás alá vont visszaélt a gazdasági erőfölényével azáltal is, hogy indokolatlanul elzárkózott a PanTel számára kialakított összekapcsolási linkek rá eső költségeinek viselésétől.
3. A Versenytanács az 1. pontban leírt jogsértés miatt 35 millió forint versenyfelügyeleti bírságot szab ki, amelyet a kézhezvételtől számított harminc napon belül kell megfizetni a GVH 10032000-01037557 számú bírságbevételei számla javára.
4. A Versenytanács a 2. pontban leírt jogsértéstől az eljárás alá vont vállalkozást a határozat kézhezvételétől számított 60 napos határidővel eltiltja.
5. Egyéb tekintetben az eljárást megszünteti.
6. E határozat felülvizsgálatát az ügyfél, a kézhezvételtől számított harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Versenytanácshoz benyújtandó keresettel kérheti.

Indokolás

I.

Az eljárás megindításának körülményei

- 1) A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 2002. április 22-én indított Vj-73/2003. sz. alatt versenyfelügyeleti eljárást a Magyar Távközlési (a továbbiakban: Matáv¹) Rt. ellen, mert a vállalkozás a nyilvánosság számára a helyi és helyközi I. hívásokra vonatkozóan olyan tarifaváltozást hirdetett meg, amely megkülönböztette a Matáv-Matáv és a Matáv-Betelepült Szolgáltató hívásirányt ("on-net off-net rendszerű differenciálás"). Bár a Matáv a változást ténylegesen nem léptette életbe, annak meghirdetése is alkalmas lehetett a gazdasági erőfölénnyel való visszaélésnek a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpvt.) 21. §-a által tilalmazott tényállásának megvalósítására.
- 2) A Versenytanács, a 2004. szeptember 14-én kihirdetett határozatával a Vj-73/2003. sz. alatti eljárást megszüntette. Határozatának indoklásában leírta, hogy az a mintegy háromhetes időszak, ameddig a Matáv közlésének visszavonására sor nem került, önmagában nem volt elégséges arra, hogy az üzleti előfizetők távközlési szolgáltatóváltására vonatkozó döntéseit jelentős mértékben befolyásolhassa.
- 3) A GVH a *fenti versenyfelügyeleti eljárás során* észlelte, hogy a Matáv Rt. a PanTel Rt-vel kötött összekapcsolási és színes számokra vonatkozó hálózati hozzáférési szerződés, illetve a GTS-DataNet Kft-vel kötött színes számokra vonatkozó hálózat hozzáférési szerződés tárgyalásai során feltehetően a vezetékes helyi kiskereskedelmi hívásdíjak on-net/off-net jellegű (hálózaton belüli/kívüli) megkülönböztetésének kilátásba helyezésével érte el, hogy a versenytársak számukra hátrányos feltételeket fogadjanak el, ezért 2004. április 19-én a jelen, Vj-66/2004. számú versenyfelügyeleti eljárás megindításáról határoztak, mert az sérthette a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi (Tpvt.) törvény 21. §-ának rendelkezéseit.
- 4) A Versenytanács, a Vj-73/2003. sz. eljárást megszüntető határozatának indoklásában kifejtette, hogy a Matáv fentebb leírt nyilvánosságra hozott bejelentése hosszabb távon akkor befolyásolhatja a Matáv versenytársainak üzleti döntéseit, ha a Matáv fenti tarifaváltoztatási szándékát bejelentő tájékoztatásaiban foglalt 69-79%-os díjemelési mérték költségoldalról nem indokolható. Mivel ennek versenyjogi vizsgálatára a Vj-73/2003. sz. eljárásban nem kerülhetett sor, a vizsgálók jelen eljárás erre tekintettel való kiterjesztéséről határoztak 2004. szeptember 27-én.

¹ A Matáv Csoport 2005. május 6-tól nevet váltott. A Matáv Rt. új cégneve Magyar Telekom Rt., a cégcsoport egyes üzletágai felvették a nemzetközi T-márkákat. Az üzletágak márkanevei a következők: T-Com (korábban Matáv Vezetékes Szolgáltatások Üzletág), T-Online (korábban Axelero), T-Mobile, T-Systems (korábban Matáv Üzleti Szolgáltatások Üzletág), T-Kábel (korábban Matáv kábelTV). Jelen határozatban az egyszerűség kedvéért még a "Matáv" elnevezést használjuk, kivéve azon helyeken, amelyeken az új nevek használata feltétlenül szükséges.

5) A versenyfelügyeleti eljárás során feltárt adatokból megállapítható volt, hogy a Matáv az összekapcsolási lehetőség alternatív szolgáltatók számára való megjelenésétől (2001. december 23.) kezdve elzárkózott a nem RIO köteles partnertől való IC link igénybevételétől, illetve a tőle igényelt IC linkek költségeinek bármilyen formában való megosztásától. Ezt a magatartást követte a PanTel-Matáv összekapcsolási szerződés tárgyalása során is. Ez a magatartás a Tpv. 21. § a) pontja alapján önállóan ítélt meg *függetlenül* a hívásirány-megkülönböztetés elkerülésétől. Erre tekintettel a vizsgálók az eljárás kiterjesztéséről határoztak 2005. április 26-án.

II.

A tényállás

6) A Matáv Rt. a legnagyobb magyar távközlési vállalat, mely a távközlési piac minden szegmensében jelen van. A helyi, belföldi távolsági és nemzetközi vezetékes távbeszélő szolgáltatások nyújtásán kívül leányvállalatán, a T-Mobil Rt-n keresztül Magyarország piacvezető mobiltávközlési szolgáltatója, az Axelero Rt-n keresztül pedig az Internet szolgáltatási piac meghatározó szereplője (mind keskeny-, mind szélessávú szolgáltatást nyújt különböző technológiákkal). Ezen túlmenően, a Matáv csoporthoz tartozó további vállalkozások béreltvonali, adatátviteli, kábeltelevíziós (MATÁVkábelTV Kft.), és vagyonszociális szolgáltatásokat nyújtanak, valamint a csoport foglalkozik távközlési berendezések értékesítésével és bérbeadásával is.

Az összekapcsolási link finanszírozásával kapcsolatos tényállási elemek

7) A vizsgált magatartás időpontjában hatályos MARIO I. Mellékletének 2.7.4.10. pontja szerint az összekapcsolási célú csatlakozó link (közel és távlevégi együtt) egy – a szolgáltató által biztosított – transzparens átviteli utat jelent, amely a szolgáltató jelenléti pontját² és az összekapcsolási pontot³ köti össze i) közlevégi vagy ii) túlvégi

² 2.7.2 szerint összekapcsolásra kijelölt csatlakozási pont: 2.7.2.5. a) pont szerint a központ 2Mb/s port kártyáit fogadó belső csatlakozókon található pontokat jelenti, amelyeket a Matáv köt össze az érintett összekapcsolási ponttal

- *fizikai betelepülés esetén* (2.7.5.1 pont szerint a szolgáltató terhére megvalósított helymegosztás, amely a szolgáltató jelenléti pontján az igénybevevő által telepített összekapcsoláshoz szükséges átvitel-technikai berendezések a) elhelyezési feltételeinek biztosítását és b) az ott lévő összekapcsolási központhoz összekapcsoló nyalábbal történő csatlakozását jelenti, az összekapcsoló link szolgáltatás részeként) *összekapcsoló nyalábbal*, amely a 2.7.4.12. pont szerint a szolgáltató ugyanazon jelenléti pontját és összekapcsolási pontját összekötő egy vagy több összekapcsolási célú csatlakozó linket jelent;
- *túlvégi összekapcsolás esetén* túlvégi összekapcsoló nyalábbal, amely a 2.7.6.4. pont szerint a szolgáltató ugyanazon jelenléti pontját és összekapcsolási pontját összekötő egy vagy több túlvégi összekapcsoló linket jelent.

³ 2.7.4.3. pont szerint a két hálózat fizikai összekapcsolását szolgáló – digitális rendezőn (2.4.7.2. pont szerint a 2 Mb/s E1 linkek kirendezésére alkalmas rendező keret) meghatározott, elektromos – hálózati hozzáférési pont, amelyen keresztül a hálózatok fizikai és logikai együttműködése megvalósul, és amely a felek felelősségi területeit is elhatárolja a 2.7.4.7. pont szerint egy összekapcsolási központban több pont is lehet.

összekapcsoló link formában. A távbeszélő összekapcsoló link⁴ eszköz a két hálózat fizikai összekapcsolására.

- 8) A GTS nyilatkozata szerint egy összekapcsolási link normál belföldi hangforgalom esetén havi 250.000-300.000 beszédperccel terhelhető, hogy az előfizetői szerződésben vállalt, illetve belső standardokat kielégítő szinten maradjon a minőség (blokkolás valószínűsége, rendelkezésre állás, sikertelen hívások aránya). E tekintetben azonban eltérhetnek a szolgáltató vélemények a belső minőségi standardok fényében.
- 9) A PanTel 2003. július 9-én tett szövegszerű ajánlata a linkfinanszírozásra: „A Matáv tulajdonú hívásoknak a Partner⁵ hálózatába történő eljuttatásához szükséges Összekapcsolási Linkek biztosítása a Matáv, míg a Partner tulajdonú hívások a Matáv hálózatába történő eljuttatásához szükséges Összekapcsolási Linkek biztosítása a Partner feladata. Ezt két módon biztosíthatják:
 - a) Amennyiben az egy összekapcsolási ponton a saját tulajdonú hívások a havi 150.000 percet meghaladják, a másik Félől Csatlakozó Linket vesznek igénybe, és annak díját a másik Félnek megfizetik.
 - b) Amennyiben az egy összekapcsolási ponton a saját tulajdonú hívások a havi 150.000 percet nem haladják meg, a másik Fél számára biztosított Csatlakozó Linken bonyolítják a visszirányú forgalmat, és a Csatlakozó Link díjának ill. a Fizikai Betelepüléssel Megvalósított Összekapcsolásra vonatkozó díjak forgalom arányos részét a másik Fél számára megfizetik. Ezen díjakat Felek negyedévente számolják el, a másik Fél által a negyedév végét követően az elismert forgalmak alapján kiállított számla alapján. A forgalom arányos díjat úgy kell számítani, hogy amennyiben a két fél saját tulajdonú hívásainak perc mennyisége megegyezik, a Csatlakozó Linket illetve a Fizikai betelepüléssel megvalósított Összekapcsolást biztosító fél által kiszámlázott díjak teljes egészében másik Fél által visszaszámlázásra kerülnek.”

A PanTel és a Matáv közötti összekapcsolási szerződés körülményei

- 10) A PanTel és a Matáv 2001. július 16-án kötött Összekapcsolási Szerződést, melynek 21.4. pontja kimondta, hogy a Matáv Rt. a MARIO alapján megkötött összekapcsolási szerződés hatályba lépéséig *nem alkalmaz eltérő végfelhasználói díjakat* a PanTel Rt. hálózatába, illetve a saját hálózatába irányuló hívások esetén.
- 11) A Hírközlési Döntőbizottság (HDB) 2002. július 18-án kelt 1128-54/2002 sz. alatt hozott határozatával jóváhagyta a Matáv referencia összekapcsolási ajánlatát (MARIO). Ezt követően a Matáv 2002 szeptemberében megküldte a PanTel részére a MARIO szerinti összekapcsolási szerződés megkötésére irányuló ajánlatát. A PanTel miatt a tárgyalások két alkalommal is megszakadtak, és csak 2003. február 20-án indultak újra. Ekkor a PanTel vállalta, hogy 2003. március 7-ig ajánlatot küld a

⁴ a MARIO I. Mellékletének 2.7.5.6. pontja szerint a két hálózat összekapcsolását fizikai betelepülés esetén megvalósító E1 rendszert jelenti, amely a szolgáltató érintett jelenléti pontját és – az igénybevevő betelepülési egységében kialakított – összekapcsolási pontot köti össze.

⁵ A "Partner" jelen esetben a PanTel.

Matáv-nak annak érdekében, hogy a felek az összekapcsolási szerződést 2003. március 31-ig megkötthessék.

- 12) A fent megjelölt határidő letelte előtt a Matáv Rt. a 2003. március havi Hírmondó c. kiadványában „Két hívásirány a helyi és a helyközi I. irányon belül” címmel arról tájékoztatta előfizetőit, hogy a „Csevegő”, a „Bázis” és a „Minimál” díjcsomagokban, valamint a nyilvános állomásokról kezdeményezett hívások esetén a helyi és a helyközi I. hívásirányokon belül 2003. április 01. napjától két hívásirányt különböztet meg. Az egyik hívásirány az, amikor Matáv előfizető Matáv előfizetőt hív, a másik pedig az, amikor Matáv előfizető a díjkörzetén belüli más vezetékes szolgáltató (Betelepült Szolgáltató)⁶ előfizetőjét hívja. A társaság közölte továbbá, hogy mely körzetből, mely számokra indított hívás esetén merülhetnek fel a betelepülti irány új percdíjai, továbbá felhívta a kék és zöld szám előfizetőinek figyelmét, hogy a Matávon kívüli vezetékes szolgáltatói hálózatból indított kék és zöld számon folytatott beszélgetések után fizetendő díjak is megváltoznak. A tájékoztatás szerint a Matáv - Matáv irány díjai változatlanok, míg a Matáv - Betelepült Szolgáltató irány díjai – a díjcsomagoktól függően – 69, illetve 79 %-al emelkedtek.
- 13) A PanTel Rt. ezt követően 2003. március 7-én kelt levelével megkereste a Matáv Rt.-t, és a hatályban lévő Összekapcsolási Szerződés fent említett 21.4. pontjára hivatkozva kérte, hogy a Matáv Rt. álljon el a hívásirány-megkülönböztetés bevezetésétől.
- 14) Az egyeztetéseket követően a Matáv Rt. Internetes oldalán és 2003. március 28-án két országos napilapban is megjelentette, hogy nem különbözteti meg hívásirányokat, és nem változtat a hatályos hívásdíj tételeken. A Matáv Rt., e nyilvános visszavonás előtt, 2003. március 14-én kelt levélben arról tájékoztatta a PanTel Rt.-t, hogy *átmenetileg* állt el a hívásirányok megkülönböztetésének, illetve az ezzel kapcsolatos hívásdíj-változtatási szándékától.
- 15) A Matáv Rt. 2003. április 16-án jogvitás eljárás lefolytatása iránti kérelmet nyújtott be a HDB-hez, és kérte, hogy a testület állapítsa meg a PanTel Rt. jogsértő magatartását, mert az elzárkózott a MARIO szerinti összekapcsolási szerződés megkötésétől.
- 16) A HDB 2003. június 2-án kelt DB-2461-7/2003. sz. határozatában megállapította, hogy a PanTel megsértette a Hkt. hírközlési szolgáltatók együttműködésre vonatkozó szabályait, és kötelezte a társaságot, hogy 30 napon belül kössön összekapcsolási szerződést a Matáv Rt.-vel.
- 17) A PanTel Rt. a követő tárgyalás során azt az álláspontot képviselte, hogy szimmetrikus hálózati szolgáltatások esetén (ilyen az összekapcsolás is) az egymás hálózataiba irányuló forgalomban az eltérő kiskereskedelmi hívásdíjak felszámolása indokolatlan. Ennek megfelelően kérte, hogy a foglalják a MARIO szerinti összekapcsolási szerződésbe, hogy a Matáv Rt. nem vezeti be a hívásirányok szerinti

⁶ A fogalom a távközlésben ismert betelepülés fogalmához kapcsolódik, amely az egymással összekapcsolódó távközlési szolgáltatók esetében merül fel, amikor egy szolgáltató a hálózatát a másik telephelyéig kiépíti, és ott a partner által biztosított helyre „betelepül”, ahol egyúttal a hálózatok fizikai összekapcsolása is létrejön.

különböző hívásdíjakat. A Matáv Rt. erre nem volt hajlandó, mert álláspontja szerint a nagykereskedelmi ajánlatban nem kell a kiskereskedelmi díjakra vonatkozó megállapodást belefoglalni. Egyúttal kifejezte azt az álláspontját, hogy szimmetrikus hálózati hozzáférési díjak mellett nem biztosítható az azonos kiskereskedelmi ár, mert a Matáv hálózatán belüli helyi hívás költsége alacsonyabb, mint egy két hálózatot igénybe vevő hívás költsége. A Matáv, a tárgyalási jegyzőkönyvek tanúsága szerint, ugyanakkor jelezte, hogy meghatározza azokat a PanTel összekapcsolási díjakat, amelyek esetében nem lesz indokolt a kiskereskedelmi hívásirány megkülönböztetésének bevezetése.

18) A felek 2003. augusztus 1-jén írták alá a MARIO alapú az összekapcsolási szerződést (M-alapú ÖSZ). A PanTel Rt. képviselőinek nyilatkozata és tanúvallomása szerint a társaság *annak érdekében, hogy elkerülje a kiskereskedelmi hívásdíjak fentebb leírt megkülönböztetését*, vállalta az összekapcsolási (IC) linkek egyoldalú finanszírozását. Ezt az M-alapú ÖSZ Törzsszövegének 1.3.1.1.1.3. pontja írta elő, amely szerint a Matáv jogosult a *Matáv tulajdonú hívások* forgalmát a PanTel összekapcsolási célú csatlakozó linken átadni, *amíg nem nyújt szolgáltató-választási szolgáltatásokat a PanTel hálózatában*.

19) A PanTel Budapest vonatkozásában lemondott⁷ az egyponthas átétel esetén a Matáv felé alkalmazott magasabb díjról, amelyet a PanTelnek a Matáv Rt. felé meg kell fizetnie. Ez azt jelenti, hogy a PanTel magasabb összekapcsolási díjat fizet a Matávnak, mint a Matáv Rt. a PanTelnek az egymás hálózatába irányuló hívások után.⁸

A Matáv és a PanTel (ill. a Matáv és a GTS) között, a színes számokra vonatkozó hálózati hozzáférési szerződés körülményei

20) Az összekapcsolási szerződés által nem érintett szolgáltatások közül az ún. színes számok⁹ szolgáltatásra vonatkozóan, a két szolgáltató között, hálózati hozzáférési szerződés megkötésére irányuló tárgyalások kezdődtek 2002 nyarán. A színes számok kölcsönös elérhetőségét biztosító hálózati hozzáférési szerződésre azért volt (lehetett) szükség, mert a MARIO-alapú összekapcsolási szerződésnek erre a szolgáltatásra a Hkt. szerint nem kellett kiterjednie. Ha tehát a PanTel, előfizetői számára biztosítani kívánja azt, hogy a Matáv színes számra előfizető fogyasztóját elérhessék, illetve, hogy a Matáv előfizetői a PanTel színes számra előfizető fogyasztóját elérhessék, akkor meg kell állapodnia erről a Matávval.

⁷ A felek közötti összekapcsolási szerződés II.1 Melléklete alapján a Matáv BPTD1-2 jelenléti pontokat regionális összekapcsolásra ajánlja fel, míg a II.2 Melléklet 1.2.2. pontja szerint a Partner Budapestet alap zónaként kezeli.

⁸ Mindez abból fakadt, hogy a Matáv Rt-vel Budapesten 14 helyi vagy két regionális ponton kérhetnek választásuk szerint összekapcsolást a szolgáltatók. Minthogy azonban a PanTel Rt. számára gazdasági kockázatot jelentett a helyi szintű összekapcsolás, ezért a tandem központokon keresztüli összekapcsolást választotta, melynek díja magasabb (regionális). A Matáv Rt. ezzel szemben ragaszkodott ahhoz, hogy ő helyi összekapcsolás után fizessen a PanTel felé.

⁹ A színes szám lehet egyrészt 40-es körzetszámú kék szám, ún. osztott díjas szolgáltatás, amely esetében a hívó fél csak a helyi hívásnak megfelelő részt, a hívott fél pedig a hívás teljes díjának fennmaradó részét fizeti, másrészt 80-es körzetszámú zöld szám, amely a hívó félnek teljesen díjmentes, a hívás teljes díja a hívott felet terheli.

- 21) A hozzáférési szerződésben háromféle nagykereskedelmi tarifa kerül rögzítésre. *Helyi tarifa* vonatkozik arra az esetre, amikor a hívás átadása a két szolgáltató között a hívást kezdeményező fél előfizetői hozzáférési pontjával *azonos primer körzetben* található helyi hozzáférési ponton történik. *Regionális tarifa* kerül felszámításra, ha a hívás átadása a hívó féllel *azonos szekunder körzetben* (regionális zónában), de különböző primer körzetben található regionális hozzáférési ponton történik, *országos* pedig ha a hívás átadása a hívó fél szekunder körzetétől (regionális zónájától) különböző körzetben található regionális hozzáférési ponton történik.
- 22) A tárgyalások során a Matáv kifejtette, hogy nem biztosítható a kiskereskedelmi díjak differenciálatlansága a *helyi hívások vonatkozásában* egyező nagykereskedelmi díjak esetén, mert a Matáv hálózatán belüli helyi hívások költsége alacsonyabb, mint a két hálózatot igénybe vevő hívások költsége. A PanTel ekkor jelezte, hogy számára elsődleges célkitűzés a kiskereskedelmi díjak azonossága azzal, hogy az erre vonatkozó garanciát a felek foglalják is szerződésbe. Ez utóbbi meg is történt 2003. augusztus 7-én. Ebben a megállapodásban a Matáv a PanTel kérésére vállalta, hogy a – még a szerződés hatályba lépése előtt meghirdetett csomagok vonatkozásában – helyi hívások esetén nem alkalmaz eltérő előfizetői díjakat. Ennek a megállapodásnak az eredményeképpen a színes szám előfizetői, illetve a kék számot hívó előfizetők számára nem jelentett különbséget az, hogy a hívás a Matáv vagy a PanTel hálózatán belül maradt, vagy pedig a két hálózat összekapcsolása révén bonyolódott.
- 23) Ennek érdekében a PanTel a 2003. augusztus 12-én aláírt hozzáférési szerződésben valamennyi nagykereskedelmi díj vonatkozásában számára hátrányosan aszimmetrikus tételeket vállalt. (A megállapodás alapján 2003. július 1-től érvényes hozzáférési díjakat a vizsgálati jelentés 2. sz., illetve jelen határozat 1-4. sz. táblázatai tartalmazzák.)
- 24) A felek 2004. február 16-án úgy módosították a hozzáférési díjakat, hogy a PanTel által a Matávnak fizetendő díjak csökkentek, a Matáv által a PanTelnek fizetendő díjak emelkedtek, és ennek eredményeképpen szimmetrikus díjak alakultak ki. (A módosítás alapján 2004. február 1-től érvényes hozzáférési díjakat a vizsgálati jelentés 3. sz., illetve jelen határozat 1-4. sz. táblázatai tartalmazzák.)
- 25) A 2003 őszén a Matáv és a GTS között a színes számok kölcsönös elérhetőségére vonatkozó hálózati hozzáférési szerződés tárgyalása során a GTS kijelentette, hogy (ellentétben a PanTellel) szimmetrikusan egyező nagykereskedelmi díjakban érdekelt. A Matáv 2003. október 10-én küldte el díjjajánlatát. Az ajánlat mindkét irányban megegyező díjakat tartalmazott azzal, amit a 2003. július 1-től érvényes szerződés szerint a PanTelnek kellett fizetnie a Matávnak a Matáv előfizető PanTel színes számra irányuló hívása esetén.
- 26) Ezt követően a GTS érdeklődött a kiskereskedelmi árváltozás várható mértékét illetően. Először azt a választ kapta, hogy azok emelkedésének várható mértéke 150%, majd később a Matáv jelezte, hogy nem tudja a konkrét árakat megadni. A Matáv belső levelezéséből kiderül, hogy valójában 50%-os emelésről lehetett volna szó.
- 27) A GTS közlése szerint a kiskereskedelmi áremelés mértékének ismeretlenségére tekintettel és a kereskedelmi szempontok miatt döntött végül az aszimmetrikus nagykereskedelmi díjak mellett. A GTS érdeke ugyanis azt kívánta, hogy egyfelől

biztosítsa saját előfizetői számára a Matáv színes számok hívhatóságát, valamint a saját színes szám szolgáltatás széles körű, és így versenyképes elérhetőségét. Minthogy a Matáv-tól a reciprok (egyező) nagykereskedelmi árakra vetített konkrét kiskereskedelmi áremelési javaslat nem érkezett, a GTS a kisebb kockázatot választva és a marketing szempontokat figyelembe véve (versenyképes ajánlat) a szimmetrikus nagykereskedelmi díjak feladása mellett döntött.

28) A Matáv és a GTS között 2003. október 31-én aláírásra került hozzáférési szerződés 2003. július 1-től érvényes díjtételei végül is megegyezők voltak a Matáv és a Pantel között ugyanezen időszakra megkötött szerződésben rögzített díjakkal. A díjak 2004. február 3-án – 2004. április 1-i hatállyal – kerültek módosításra ismét csak a Matáv-PanTel szerződés 2004. februári módosításával egyező díjtételekkel.

29) A hálózati hozzáférési szerződésekben meghatározott nagykereskedelmi díjakat az alábbi táblázatok foglalják össze:

1. sz. táblázat: Ha Partner (GTS vagy PanTel) zöldszámot hív Matáv előfizető, a Partner az alábbi díjakat fizeti a Matáv-nak:

Díjmentes Távbeszélő Hívás Hozzáférési Szolgáltatások	2003		2004.02.01-től	
	Csúcsidő Ft/perc	Csúcsidőn kívül Ft/perc	Csúcsidő Ft/perc	Csúcsidőn kívül Ft/perc
Helyi Díjmentes Távbeszélő Hívás Hozzáférési Forgalmi Szolgáltatás	[...] ¹⁰	[...]	[...]	[...]
Regionális Díjmentes Távbeszélő Hívás Hozzáférési Forgalmi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]
Országos Díjmentes Távbeszélő Hívás Hozzáférési Forgalmi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]

Ezek a forgalmi tarifák a hívásnak a Matáv hálózatán belüli - az előfizetői hozzáférési ponttól a hálózati hozzáférési pontig - továbbításának költségét, valamint az elszámolási és kezelési tevékenységek költségét tartalmazzák, a HHSz III. 2-1 melléklete szerint.

¹⁰ A [...] -vel jelölt adatok az eljárás alá vont, illetve a szerződő felek üzleti titkát képezik.

2. sz. táblázat: Ha Partner kékszámot hív Matáv előfizető, az alábbi díjakat fizeti a Partner a Matáv-nak:

Osztott Díjas Távbeszélő Hívás Hozzáféresi Forgalmi Szolgáltatások	2003		2004.02.01-től	
	Csúcsidő Ft/perc	Csúcsidőn kívül Ft/perc	Csúcsidő Ft/perc	Csúcsidőn kívül Ft/perc
Helyi Osztott Díjas Távbeszélő Hívás Hozzáféresi Forgalmi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]
Regionális Osztott Díjas Távbeszélő Hívás Hozzáféresi Forgalmi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]
Országos Osztott Díjas Távbeszélő Hívás Hozzáféresi Forgalmi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]

Ezek a forgalmi tarifák a hívásnak a Matáv hálózatán belüli - az előfizetői hozzáféresi ponttól a hálózati hozzáféresi pontig - továbbításának a hívó előfizető számára felszámított helyi hívás forgalmi tarifán felüli költségét, valamint az elszámolási és kezelési tevékenységek költségét tartalmazzák, a HHSz III. 2-1 melléklete szerint.

3. sz. táblázat: Ha Matáv zöldszámot hív Partner előfizető, az alábbi díjat fizeti a Matáv a Partner-nek:

Díjmentes Távbeszélő Hívás Hozzáféresi Forgalmi Szolgáltatások	2003		2004.02.01-től	
	Csúcsidő Ft/perc	Csúcsidőn kívül Ft/perc	Csúcsidő Ft/perc	Csúcsidőn kívül Ft/perc
Helyi Díjmentes Távbeszélő Hívás Hozzáféresi Forgalmi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]
Regionális Díjmentes Távbeszélő Hívás Hozzáféresi Forgalmi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]

A szerződés szövege szerint ezek a forgalmi tarifák a hívásnak a Partner hálózatán belüli - az előfizetői hozzáféresi ponttól a hálózati hozzáféresi pontig - továbbításának, valamint az elszámolási és kezelési költségét tartalmazza.

4. sz. táblázat: Ha Matáv kékszámot hív Partner előfizető, az alábbi díjat fizeti a Matáv a Partner-nek:

Osztott Díjas Hozzáférsi Szolgáltatások	2003		2004.02.01-től	
	Csúcsidő Ft/perc	Csúcsidőn kívül Ft/perc	Csúcsidő Ft/perc	Csúcsidőn kívül Ft/perc
Helyi Osztott Díjas Hívás Hozzáférsi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]
Regionális Osztott Díjas Hívás Hozzáférsi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]
Országos Osztott Díjas Hívás Hozzáférsi Szolgáltatás	[...]	[...]	[...]	[...]

A szerződés szövege szerint ezek a forgalmi tarifák a hívásnak a Partner hálózatán belüli - az előfizetői hozzáférsi ponttól a hálózati hozzáférsi pontig - továbbítása esetén a hívó félnek felszámított helyi előfizetői tarifából a Matáv-nak átnyújtandó forgalmi tarifát tartalmazzák.

A GTS nyilatkozatai a színes számokra vonatkozó hálózati szerződés (HHSz) megkötésének körülményeiről:

- 30) A GTS nyilatkozata szerint a HHSz előkészítő tárgyalásai során a Matáv két lehetőséget kínált fel: a) szimmetrikus hozzáférsi díjak, de ebben az esetben a kiskereskedelmi árnál (amelyet a színes szám használójának kell a bejövő hívásokért fizetnie) megkülönbözteti a hívásirányokat, vagy b) aszimmetrikus hozzáférsi díjak, melyek esetében a kiskereskedelmi árak azonosak. A kiskereskedelmi megkülönböztetés elkerülése végett vállalta a cég az aszimmetrikus díjazást (Vj-66/2004/23, 58).
- 31) A GTS különösen hátrányosnak tartotta a negatív szolgáltatási díj alkalmazását: azt, hogy a Matáv osztott díjas szolgáltatásának elérésére a GTS fizet az általa nyújtott szolgáltatásért. A GTS nem alakíthatott ki tetszőleges árakat, hanem a Matáv határozta meg az árait, és csak olyan lehetőségeket kínált fel, amelyek hátrányos helyzetbe hozták a GTS-t a piacon.
- 32) A GTS ugyanakkor az eljárás során kifejtette, hogy rövidtávon nem okoztak jelentős veszteséget a magasabb forgalmi díjak, emellett a szolgáltatások elérhetőségének biztosítása érdekében is mindenképp meg akarták kötni a szerződést.
- 33) A GTS-nek átlagosan [...]Ft/perc (+áfa) költsége van mindkét irányú forgalom estében, amely abból fakad, hogy az összekapcsolás költségeit kizárólag a GTS fizeti (a GTS későbbi nyilatkozata szerint a link egyoldalú finanszírozása a nagykereskedelmi költségeket nettó [...]-[...]forinttal növeli percenként).
- 34) A GTS álláspontja szerint az összekapcsolási link egyoldalú finanszírozása is az alku tárgya volt a HHSz megkötése során. Ugyanakkor kifejtette azt is, hogy elsősorban a kiskereskedelmi megkülönböztetés elkerülése és a mielőbbi szerződéskötés miatt vállalta a cég az aszimmetrikus díjazást, míg a link egyoldalú

finanszírozása általános probléma volt, de nem került szóba a HHSz szerződéskötési folyamat során. Azt, hogy a HHSz forgalom az összekapcsolási linken valósul meg, önmagában nem tartotta kifogásolhatónak a cég.

- 35) A GTS és a Matáv közötti összekapcsolási hálózat jellegéből adódóan átlagosan regionális elszámolás történik (34 primer, amelyből 6 helyi, 25 regionális, 3 országos irány). A GTS álláspontja szerint nincs lényegi különbség a földrajzi számokra irányuló hagyományos hívások és a színes számokra irányuló hívások végződési és indítási költségei között. A GTS szerint a Matávnak nem lehet a GTS hálózatába irányuló hívások esetében többletkiadása a hagyományos forgalomhoz képest.
- 36) A GTS-nek magasabb költségekkel kell szembesülnie, mivel: a) időben későbbiek a beruházásai, így a hálózat 100%-a megjelenik az amortizációs költségeknél, b) a GTS hálózatának kihasználtsága még nem érte el az optimális szintet, így a hálózat általános költségei relatíve magasabbak 1 perc forgalomra, és c) az összekapcsolási link költségek egyoldalú viselése a GTS-t eleve hátrányos helyzetbe hozza.
- 37) A másik fél hálózatába tartozó színes szám hívások magasabb költségeinek érvényt szerezhetnek a felek a kiskereskedelmi árakon keresztül, ezeket szabadon állapíthatják meg. Amennyiben a hozzáférési díj túl magas, akkor emelniük kellene a kiskereskedelmi árakon, ez azonban a cég kiskereskedelmi versenyhelyzetét befolyásolja.
- 38) A GTS nem a díjak nagyságrendjét kifogásolta, mivel a HHSz a RIO hatályán kívül esik, ezért reális hasznot tartalmazó, a RIO-hoz viszonyítva nem túl magas díjakat elfogadhatónak tartott. A GTS reális mértékű – nem büntető jellegű – megkülönböztetést el tud fogadni.
- 39) A GTS szerint a színes számok költsége megegyezik a normál hívások költségével. A vállalat nem alkalmaz IN platformot¹¹ a szolgáltatás nyújtásához, mivel telefonfőközpontja képes ellátni a színes szám szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó funkciókat.
- 40) Jelenleg a GTS összesen 30 aktív a színes szám ügyféllel rendelkezik, a szolgáltatásnak nincs meghatározó szerepe a vállalatnál. Az aszimmetrikus díjalkalmazás időszakában (2003 októberétől 2004 februárjáig) a GTS két színes szám ügyfelet szerzett.

A PanTel nyilatkozatai a színes számokra vonatkozó hálózati szerződés (HHSz) megkötésének körülményeiről:

- 41) A PanTel Matáv-val folytatott HHSz egyeztetésen kifejtett álláspontja szerint a hálózati szolgáltatások tartalmukban megegyeznek a RIO híváskezdeményezési szolgáltatással. A PanTel szerint a költségorientáltságra a LRIC ad útmutatást, és ehhez kellett volna igazodni a hozzáférési szolgáltatások esetében is.

¹¹ Az IN platform egy intelligens informatikai technikai eszköz, amelynek segítségével – egyebek között – a színes szám előfizetőinek a számgazda szolgáltató értéknövelt szolgáltatásokat tud nyújtani (időbeli korlátozás, híváskorlátozás, stb.).

42) A PanTel álláspontja a kezdetektől fogva az, hogy a színes számokra vonatkozó indítási/végződtetési költségek az összekapcsolás tekintetében költségszinten semmiben nem különböznek egy normál hívás költségeitől, ezért javaslatuk az volt, hogy a HHSz keretében a MARIO-ban meghatározott díjakat – természetesen a HHH¹² figyelembevételével – kell alkalmazni a színes számok beszédési struktúrájával szinkronba hozva. Ez azt jelentette volna, hogy a kék szám esetében az indító szolgáltató kifizeti a végződtető szolgáltatónak a mindenkori MARIO szerinti végződtetési díjat, a helyi hívásból fennmaradó rész az ő költségeit fedezi, illetve nyereségét képezi. A zöld szám esetében – ahol a hívó fél nem fizet – a végződtető szolgáltató hívásindítási díjat fizet az indító szolgáltatónak. A PanTel nyilatkozata szerint a díjak szimmetriája fontosabb, mint a díjak nagysága. A PanTel HHSz díjakkal kapcsolatos kalkulációját az 5. sz. táblázat mutatja:

5. sz. táblázat: A PanTel által helyesnek tartott színes számokkal kapcsolatos nagykereskedelmi díjszerkezet		Matáv díj (Partner színes számot hív Matáv előfizető)		Pantel díj (Matáv színes számot hív Partner előfizető)	
		cs	k	cs	k
Díjmentes (Zöldszám)	helyi	5,48	2,65	4,48	1,65
A végződtető szolgáltató a RIO szerződés szerinti indítási díjat fizet a Partnernek	reg.	6,93	2,19	5,93	1,19
	orsz.	7,88	3,54	6,88	2,54
Osztott díjas (Kékszám)	helyi	-3,93	-1,45	-4,93	-2,45
Az indító szolgáltató a RIO szerződés szerinti végződtetési díjat fizet a Partnernek (negatív díj: az indító szolgáltató fizet)	reg.	-5,38	-1,99	-6,38	-2,99
	orsz.	-6,34	-2,34	-7,34	-3,34

43) A PanTel szerint a HHSz akadályozta a piacra lépést, ennek következménye, hogy gyakorlatilag nem kötött helyi hívásra vonatkozó színes szám szerződést, és országos elérésű színes szám forgalom is elenyésző volt, így ebből származó lekönnyvelt vesztesége nem keletkezett. Az aszimmetrikus díjalkalmazás időszakában (2003 októberétől 2004 februárjáig) a Pantel szintén két színes szám ügyfelet szerzett.

44) A PanTel a tárgyalások során egyszerre kívánta a szimmetrikus hozzáférési árakat és a nem megkülönböztetett kiskereskedelmi árakat elérni, azonban az utóbbit prioritásként kezelte.

45) A színes szám hívások műszaki megvalósításával kapcsolatosan a PanTel kifejtette, hogy az IN platform használata nem feltétlenül szükséges, ezt a PanTel sem alkalmazza, mivel rendszere képes a színes számok működését biztosítani, azonban az IN platform hiánya gyengébb szolgáltatási ajánlatot jelent (opcionális kiegészítő szolgáltatások köre szűkebb), ugyanakkor a jelentős beruházást jelentő IN platform hiánya egyúttal azt is jelenti, hogy a színes szám szolgáltatáshoz közvetlenül kapcsolódó addicionális költségek elhanyagolhatóak.

¹² HHH - Helyi Hozzáférési Hiány

- 46) A PanTel kiemelte, hogy az általa nyújtott színes szám szolgáltatás esetén a Matáv semmilyen kiegészítő funkciót nem nyújt.
- 47) A színes szám piaccal kapcsolatosan a PanTel álláspontja, hogy bár elméletileg lehetséges, a gyakorlatban mégsem jellemző, hogy egy ügyfél más szolgáltatótól venné igénybe a színes szám szolgáltatást, mint az alap távbeszélő szolgáltatásokat.

III.

A vizsgálat megállapításai

Az összekapcsolási link finanszírozásával kapcsolatban

- 48) A PanTel, a Matáv-val a RIO alapú összekapcsolási szerződés megkötése érdekében három vonatkozásban tett a társaságnak szövegszerű javaslatot:
- Egyrészt kérte, hogy foglalják a felek közti összekapcsolási szerződésbe, hogy az eljárás alá vont nem vezet be megkülönböztetést a kiskereskedelmi árakban. A Matáv ezt többször is elutasította arra hivatkozással, hogy nem kötelessége az összekapcsolási szerződésbe előfizetői díjakra vonatkozó megállapodást belefoglalni.
 - Másrészt ajánlatot tett a Matáv Rt-nek arra vonatkozóan, hogy vegyen tőle igénybe betelepülés keretében a saját tulajdonú forgalomra összekapcsolási linket. A Matáv ettől elzárkózott a MARIO IV.D Mellékletének 1.1.4. pontjára hivatkozva, amely szerint az összekapcsolási link a felek közötti teljes forgalom továbbítására szolgál. A Matáv szerint akkor kell külön linket rendelnie a Matáv>PanTel forgalomra, ha szolgáltató-választást kér a PanTel hálózatában.
 - Harmadrészt ajánlatot tett a Matáv Rt-nek arra, hogy a felek közti forgalmat vagy a másik féltől igényelt link útján, vagy (150.000 beszédperc/hó alatt) a másik félnek biztosított linken keresztül, az azon haladó forgalom arányában viselt díjak mellett biztosítsák. Az ajánlat lényegében azt jelentette, hogy az összekötési link és a fizikai betelepüléssel megvalósított összekapcsolásra vonatkozó díjak forgalomarányos részét a felek negyedévente elszámolják, a másik fél által a negyedév végét követően elismert forgalmak szerint kiállított számla alapján. A forgalom arányos díjat a javaslat szerint úgy kellett volna kiszámítani, hogy amennyiben a két fél saját tulajdonú hívásainak perc mennyisége megegyezik, a csatlakozó linket illetve a fizikai betelepüléssel megvalósított összekapcsolást biztosító fél által kiszámlázott díjak teljes egészében a másik fél által visszaszámlázásra kerülnek.
- 49) A Matáv Rt. azonban – a megkülönböztetés szerződéses deklarálásán túlmenően – mind a betelepülés keretében való önálló link igénybevételére, mind pedig a PanTel által kidolgozott differenciált megoldás szerinti forgalomarányos finanszírozására, illetve önálló link igénybevételére vonatkozó partneri javaslatot visszautasította.
- 50) Az aláírt szerződésbe már csak a tényállási részben hivatkozott 1.3.1.1.1.3. pontot foglalták, amely szerint a Matáv nem köteles összekapcsolási célú csatlakozó linket

igényelni a PanTel-től, és nem szükséges a közösen használt összekapcsolási célú csatlakozó linkek költségeinek megosztása.

- 51) Mindebből – a vizsgálat álláspontja szerint – az a következtetés adódik, hogy a Matáv a szerződés tárgyalása során – a MARIO IV.D Mellékletének 1.1.4. pontjára hivatkozva – ragaszkodott ahhoz, hogy amíg nem kér szolgáltató-választást a PanTel hálózatában, addig a linket a Matáv biztosítja és a Partner finanszírozza. Azon a felek közti teljes forgalom bonyolódhat, anélkül, hogy ahhoz a Matáv-nak hozzá kellene járulnia.
- 52) Az eljárás annak vizsgálatára indult, hogy a Matáv 2003 márciusát követően az egyes hálózati szerződések megkötése során az "on-net off-net rendszerű differenciálás"-sal való fenyegetéssel érte-e el, hogy a versenytársaik elfogadják a számukra hátrányos szerződési feltételeket. A vizsgálat szerint a felek a link finanszírozásának kérdését önállóan, a kiskereskedelmi hívásirány-megkülönböztetés elkerülésétől függetlenül kezelték, annak költségeit ugyanis az eljárás alá vont a MARIO alapján a nem RIO köteles jogosultra terhelte és terheli. Ez azt jelenti, hogy a link költségei nem merülhettek fel a Matáv részéről kiskereskedelmi hívásirány-megkülönböztetést indokoló tényezőként. *A kiskereskedelmi differenciálás elkerülése érdekében Matáv által kialakított feltételek már adottságként kezelték a link költségeinek jogosult általi egyoldalú viselését.* A link finanszírozásának különállását támasztja alá – a GTS nyilatkozatán túl – egyrészt az, hogy míg a hívásirány-megkülönböztetés a helyi hívásokat érintette volna, addig a link költségeinek egyoldalú viselése valamennyi, tehát nem csak helyi hívásokat biztosító linkre vonatkozott. Másrészt a Matáv a PanTel mellett a nem RIO köteles BT-vel, GTS-szel, e-Tel-el, és TELE2-vel is a link egyoldalú finanszírozása mellett kötött összekapcsolási szerződéseket.
- 53) A vizsgálat által feltárt adatok szerint *a link finanszírozása* – egyezően a Matáv következetes álláspontjával – *nem képezte a kiskereskedelmi hívásirány-megkülönböztetés elkerülése szempontjából alku tárgyát, vagyis ekként nem vehető figyelembe az indokoltság értékelése során.* Nem a hívásirány-megkülönböztetés elkerülésének köszönhető ugyanis a link jogosult általi egyoldalú finanszírozása. A kiskereskedelmi differenciálás elkerülése érdekében kialakított aszimmetrikus nagykereskedelmi díjak megállapítása során ugyanis már adottság volt a link partner általi egyoldalú finanszírozása.
- 54) A tárgyalási jegyzőkönyvek tanúsága szerint a felek a link finanszírozásról és a *kiskereskedelmi díj-megkülönböztetésről* külön tárgyaltak. Utóbbit csak és *kizárólag a PanTel összekapcsolási díjaival hozták összefüggésbe.* Ez pedig azt jelenti, hogy versenyjogilag a link forgalom-arányos finanszírozásának Matáv általi elutasítása a kiskereskedelmi díj-megkülönböztetéstől függetlenül, önálló jogi tényállásként is megítélhető. Végeredményben erre jut a Matáv is, igaz, a MARIO-ra hivatkozva, mikor következetesen kijelenti, hogy szabályozott gyakorlat nem képezhetette alku tárgyát.
- 55) *A vizsgálók álláspontja szerint ezáltal a Matáv indokolatlanul elzárkózott a link rá eső költségeinek ésszerű módon történő viselésétől a Tpv. 21. § a) pontjába ütköző módon, hátrányos feltétel elfogadását kényszerítette ki a PanTel-től.*

- 56) Összességében, a GVH vizsgálata által elvégzett számítások alapján, 2003. augusztustól 2004. végéig kb. 7 millió Ft hátrány érte a PanTel-t amiatt, hogy a Matáv nem finanszírozta forgalom arányosan a felek közt kiépített összekapcsolási linkeket.
- 57) A fenti hátrányt, az eljárás alá vont szerint, a szerződéskötés során a Matáv megfizeti a PanTel-nek végződtetési díj keretében. Az eljárás alá vont állítása azonban a vizsgálók szerint nem lehet megalapozott, mert a PanTel helyi összekapcsolási díjai megegyeznek a Matáv RIO-ban jóváhagyott díjaival. Azok a díjak viszont nem tartalmazzák a link igénybevételi díjait, mert azokat a jogosult a link és a betelepülés egyszeri, illetve havi díjaiban fizeti meg.

Az aszimmetrikus nagykereskedelmi díjakkal kapcsolatban

- 58) Az aszimmetrikus összekapcsolási díjak vállalását a vizsgálók két vonatkozásában értékelték. Egyrészt arra tekintettel, hogy a 2003 márciusában Matáv által beharangozott kiskereskedelmi hívásirány-megkülönböztetés költségoldalról indokolható volt-e. Másrészt arra tekintettel, hogy a PanTel-Matáv összekapcsolási szerződés megkötése (2003 augusztusa) során kiskereskedelmi díj-megkülönböztetés elkerülése érdekében vállalt aszimmetrikus PanTel díjak arányban állnak-e az eltérítést indokoló költségelemekkel.
- 59) A kiskereskedelmi hívásirány megkülönböztetésének költségindokoltága értékeléséhez a GVH vizsgálata összehasonlítási alapul a Matáv-LTO helyközi II-es hívások díjait használta azzal az indoklással, hogy a Matáv-Betelepült viszonylat a PanTel esetében a budapesti tandem központ használata és nem helyi kapcsolódási pontok kialakítása révén valósult meg, ezáltal annak regionális jellege van. A PanTel is egyetértett azzal, hogy a Matáv-Betelepült szolgáltató viszonylat költsége a Matáv számára hasonló lehet a Matáv-LTO viszonylathoz.
- 60) A Matáv díjainak mértékét a 3/2002. (1.21.) MeHVM rendelet határozta meg, mely díjak 2002. június 30-ig voltak érvényesek. Ezt követően a díjak változásának átlagos mértékére vonatkozóan a rendelet 12. §-a határozta meg a kereteket, 3%-os hatékonysági tényezővel működtetett ársapka szabályozás formájában, illetve a helyi díjakra vonatkozóan a rendelet külön rendelkezéseket is tartalmazott.
- 61) A Vj-73/2003. sz. eljárás vizsgálati jelentéséhez készült számítások alapján megállapítható, hogy a helyi hívásokból származó bevételek 2002-ben és 2003-ban ténylegesen nem fedezték az ehhez a viszonylathoz rendelhető nagykereskedelmi költségtételeket sem.
- 62) A helyközi II. díjak a szabályozás miatt valószínűsíthetően nem tartalmaztak extraprofitot, ugyanakkor a díjak költségalattisága sem valószínűsíthető a Vj-73/2003. sz. ügyben készített számítások alapján.
- 63) A bejelentett megkülönböztetett helyi, helyközi I. díjakat a 2003 márciusában érvényes Matáv-LTO helyközi II. díjakkal összevetve megállapítható, hogy a bejelentett díjak a Matáv-Vivendi díjknál 25%-kal, a Matáv-Monortel díjknál 27 (csúcsidő) ill. 20%-kal (kedvezményes időszakban, csúcsidőn kívül) alacsonyabbak (a Matáv-Matáv helyközi II. díjnál 21, ill. 16%-kal alacsonyabbak).

- 64) A fentiek alapján a vizsgálat szerint az a következtetés adódik, hogy *a nyilvánvalóan költségek alatti helyi Matáv - Matáv kiskereskedelmi díjtól 69-79%-kal magasabban, de a hívásút és költség tartalom hasonlósága miatt összevethető Matáv-LTO helyközi II. kiskereskedelmi díjtól 25-20%-kal alacsonyabban megállapított bejelentett díj nem tekinthető indokolatlanul magasnak.*
- 65) Az összekapcsolási díjak aszimmetriájának költségindokoltásával kapcsolatban a vizsgálat azt állapította meg, hogy *a Matáv által 2003 márciusában bejelentett "onnet-offnet" jelleggel megkülönböztetett díjak a nagykereskedelmi elemekből felépített költségekkel végzett összehasonlítások alapján sem kifogásolhatóak.*
- 66) A GVH vizsgálata kiterjedt arra is, hogy vajon a 2003 augusztusában a PanTel által vállalt feltételek hogyan értékelhetők az abban az időpontban figyelembe vehető kiskereskedelmi díjak különbségei, illetve a hívások tényleges költségei alapján. Etekintetben a 2003 márciusában hatályos 2002. évi FDC MARIO díjakat kell összevetni a 2003. augusztusában érvényes LRIC MARIO díjakkal. Így a 2003. augusztusában az esetleges megkülönböztetés mértékének a két díjrendszer közötti változás mértékéhez kellett igazodnia.
- 67) A vizsgálati jelentés 4.3.2.2. pontjában részletezett GVH-számítások szerint a 2002. évi FDC MARIO díjakból képzett helyi hívás költségéhez képest a 2003. évi LRIC MARIO díjaiból képzett költség 20, illetve 26%-kal csökkent. A LRIC díjak alapján helyi indítással és helyi végződtetéssel és az 1 Ft/percre csökkentett HHH-val számolva 9,41 és 4,10 Ft a helyi hívás nagykereskedelmi költsége; regionális indítással kalkulálva 10,86 és 4,64 Ft.
- 68) 2003 augusztusában az "onnet-offnet" megkülönböztetés lehetséges mértéke meghatározható az alábbi módon, a 2003. márciusban bejelentett díjakból kiindulva. Feltételezve, hogy a Matáv a 2003 márciusában bejelentett díjak nagykereskedelmi költségen felüli tartalmát változatlanul tartja, 2003 augusztusában a nagykereskedelmi díjak és az ezekhez hozzáadott változatlanul tartott rész alapján 11,1 és 5,67 Ft díjak adódnak, amelyek a kiskereskedelmi díjaktól 32-35%-al magasabbak. Regionális indítással és helyi végződtetéssel számolva (feltételezve, hogy a márciusi bejelentett díj 2002-es RIO regionális indítással és helyi végződtetéssel számolt nagykereskedelmi költség feletti része változatlanul marad) az aktuális kiskereskedelmi díjtól 3,13; illetve 1,63 forinttal (37, illetve 39 %-kal) magasabb díjakat kapunk (csúcsidő esetén $14,2-13,53=0,67$; $10,86+0,67=11,53$ ez a 8,4-től 3,13 forinttal ill. 37%-kal magasabb, csúcsidőn kívül $7,5-6,31=1,19$; $4,64+1,19=5,83$ ez a 4,2-től 1,63 forinttal, ill. 39%-kal magasabb).
- 69) A 2003 augusztusában, a márciusban bejelentett díjakból kiindulva és a RIO díjak időközbeni csökkenését is figyelembe véve, a lehetséges *megkülönböztetett helyi és helyközi I. kiskereskedelmi díjak* tehát a következők voltak: 11,53, illetve 5,83, amelyek 37 és 39%-kal voltak magasabbak az aktuális díjknál.
- 70) A Matáv-Matáv és Matáv-Betelepült hívások tényleges költségei között 2003 augusztusában fennálló különbség megközelíthető a következő módon. A 2003-as LRIC MARIO díjakat figyelembe véve amennyiben a Matáv hálózatán belüli helyi hívás költségét egy Matáv helyi indítás és egy Matáv helyi végződtetés költség összegével modellezzük 8,41, illetve 3,1 Ft hívásköltség adódik. Az egy regionális

indításból, helyi végződtetésből és a HHH összegéből felépíthető Matáv - Betelepült hívás költsége 10,86, illetve 4,64 Ft, vagyis a Matáv - Betelepült helyi hívás költsége a nagykereskedelmi díjak alapján 2003 augusztusában 2,45, illetve 1,54 forinttal (29, illetve 49%-kal) volt magasabb a hálózaton belüli helyi hívás költségénél.

- 71) Ennek alapján a kizárólag a 2003. évi LRIC RIO költségeit és a hálózaton belüli és a Matáv - Betelepült helyi hívás utak lehetséges felépítését figyelembe véve 2,45, illetve 1,54 forintos, azaz 29, illetve 49%-os különbség adódik a kétféle hívásút költsége között. Vagyis a 2003. augusztusban reális fenyegetésként figyelembe vehető (a márciusban bejelentett díjak RIO díjcsökkenéssel korrigált) díjak adott időpontban érvényes kiskereskedelmi díjon felüli részéből (3,13, illetve 1,63Ft) ekkora rész (2,45, illetve 1,54 forint) nagykereskedelmi oldalról igazolható.
- 72) A PanTel álláspontja szerint azt a számára hátrányos feltételt volt kénytelen elfogadni a kiskereskedelmi díjak megkülönböztetésének elkerülése érdekében, hogy a budapesti hívások esetében a PanTel regionális díjat fizet a Matávnak, ugyanakkor a PanTel a Matávtól helyi végződtetési díjat kap.
- 73) A helyi és regionális indítási díjak különbsége 1,45, illetve 0,54 Ft, ahogyan a helyi és regionális végződtetési díjak különbsége is.
- 74) A PanTel tehát a kiskereskedelmi díjak eltéréseinek 3,13, illetve 1,63 forintos eltérítése elkerülése érdekében, mely eltérítésből 2,45, illetve 1,54 forintos különbség nagykereskedelmi költség alapján igazolható, vállalt 1,45, illetve 0,54 forintos nagykereskedelmi díjhátrányt, az 1 Ft/perc többletet (amely a HHH értékéből adódik) pedig az összekapcsolási szerződés alapján valamennyi nagykereskedelmi (indítási és végződtetési) díjban megfizeti a Matáv-nak
- 75) Amennyiben elfogadjuk a PanTel álláspontját, hogy a bejelentett kiskereskedelmi díj megkülönböztetés elkerülése érdekében fogadta el a számára kedvezőtlen nagykereskedelmi díj-szerkezetet, akkor feltételezve a vállalkozás racionális döntését ez számára kedvezőbb volt.
- 76) A fent részletezett számítások alapján megállapítható, hogy a Matáv - Matáv és Matáv - Betelepült viszonylatok nagykereskedelmi költségek alapján indokolható eltérését fedezték a PanTel által a szerződésben vállalt nagykereskedelmi díjak.
- 77) A Matáv megküldte a GVH részére azt a PanTel-nak a PanTel hívásvégződtetési díjaira tett ajánlatát, amely mellett a kiskereskedelmi díj megkülönböztetést elkerülhetőnek tartotta. Ezen ajánlat szerint akkor lenne elkerülhető a kiskereskedelmi megkülönböztetés, ha a PanTel 2,48 és 1,03 Ft/perc végződtetési díjat számolna fel a Matáv felé. Ehhez képest azonban a 2003 augusztusában aláírt szerződés a PanTel számára sokkal kedvezőbb PanTel végződtetési díjakat tartalmazott: 3,93 és 1,45 Ft/perc.
- 78) Mindezekre tekintettel a GVH vizsgálói az eljárás megszüntetését indítványozzák az összekapcsolás érdekében a PanTel által vállalt feltételek kapcsán, mert a nagykereskedelmi differenciálás költségoldalról indokolható volt, valamint a 2003 márciusában bejelentett, de ténylegesen be nem vezetett "onnet-offnet" megkülönböztetéssel összefüggő hívásdíj-emelés tárgyában, mert az költségoldalról

igazolható volt, és ezáltal az ezzel történő fenyegetés az összekapcsolási szerződések tárgyalása során versenyjogilag nem kifogásolható.

A színes számokkal kapcsolatos hálózati hozzáférési szerződések tárgyában

- 79) A HHSz törzsszövegének 3.1. és 3.2. pontja értelmében a HHSz keretében nyújtott szolgáltatások forgalma is a felek között kiépített összekapcsolási linkeken bonyolódik, a HHSz-ben definiált hozzáférési pontok az összekapcsolási pontokkal azonosak. Vagyis egy színes számra indított hívás esetén ugyanaddig az összekapcsolási pontig, ugyanazon az összekapcsolási linken kell a hívást továbbítani, és ugyanazon a ponton történik a hívás átadása, mint a normál hívások esetében, és a hívó fél szolgáltatója a hívást ugyanolyan, az előfizető által tárcsázott, formátumban adja át, mint a normál hívások esetében.
- 80) A színes számokra irányuló hívás érdemben a végződtetés fázisában térhet el a normál hívásokétól, hiszen ezen hívások végződtetési szakaszában kell megoldani a hívás díjmentes vagy osztott díjas elszámolását a hívó fél és a színes szám tulajdonosok között (az ezt lehetővé tevő ún. számfordítást¹³ vagy számtranszlációt is a színes szám gazdája végzi nem a hívást indító fél). A végződtetés keretében kell megoldani a színes szám tulajdonosok igényei szerint kialakított szolgáltatás jellemzőket (pl. időbeli vagy hívás viszonylatok szerinti korlátozások, stb.).
- 81) A MARIO szerint a híváskezdeményezés és hívásvégződtetés forgalmi díjai a híváskezdeményezési és hívásvégződtetési szolgáltatások költségeit tartalmazzák. A híváskezdeményezési szolgáltatások ezen felül tartalmazzák az előválasztott szolgáltató Beállítás Szolgáltatás nyújtásának forgalommal összefüggő költségeit.
- 82) A HHSz keretében a felek által egymásnak nyújtott díjmentes hívásforgalmi szolgáltatások definíciójuk szerint a hívásnak a hozzáférési pontig való eljuttatásának és az elszámolási és kezelési tevékenységek költségeinek fedezésére szolgálnak.
- 83) A Matáv adatszolgáltatása és az NHH tájékoztatása értelmében a MARIO díj tartalmazza az elszámolási és kezelési tevékenységek költségét is, a LRIC modell szerint fedezett költségelemek között szerepelnek ezek a költségek is. Ugyanakkor az NHH álláspontja szerint a RIO és HHSz szolgáltatások műszaki és költségelem tartalom szempontjából hasonlóak, de az utóbbinak lehetnek többlet elemei.
- 84) A vizsgálók álláspontja szerint ezért önmagában nem kifogásolható, hogy a HHSz díjak magasabbak a RIO díjknál a HHSz szolgáltatások többlet költségelemei miatt, azonban ezeket a többlet költségelemeket mindkét félnél figyelembe kell venni. A vizsgálók álláspontja szerint bármilyen pótlólagos költségek jelentkeznek a Matáv-nál a színes szám szolgáltatásához kapcsolódóan a hagyományos összekapcsolási költségeken felül, megállapítható, hogy hasonló plusz költségek a Partner-nél is megjelennek.

¹³ A számfordításra azért van szükség, mert a színes számok a hívás szempontjából nem földrajzi pont felé irányulnak. Ebből következően a színes számot szolgáltatónak kell azt földrajzi hívássá átalakítania, hiszen az ő primer körzetében vagy szolgáltató-választás által érintett területén helyezkedik el a színes szám előfizetője.

- 85) A felek és az NHH nyilatkozatai alapján megállapítható, hogy a Matáv által a színes szám szolgáltatáshoz használt - inkább a hívás hozzáférési/összekapcsolási ponton történő átadása utáni hívásvégződtetési szakaszhoz kapcsolható - IN platform nem elengedhetetlenül szükséges a színes szám szolgáltatások nyújtásához, de valamilyen kiegészítő eszköz használata – azonos tartalmú szolgáltatás nyújtásához – szükséges lehet. Más kérdés, hogy bármilyen kiegészítő eszköz költségének érvényesítése a hívó fél szolgáltatója felé mennyire indokolt, hiszen a társszolgáltató lényegében hasonló szolgáltatást nyújt, mint a normál hívások esetében.
- 86) A Partner által a Matáv-nak fizetett díj azonban (mikor Matáv előfizető hív Partner színes számot) és a Matáv által a Partner-nek fizetett díj (mikor a Partner előfizető hív Matáv színes számot) csak annyiban térhet el (különösen akkor, ha mindkettőt a Matáv határozza meg), amennyiben - a hagyományos forgalmat és - a színes szám forgalmat is biztosító összekapcsolás költségei eltérnek. Amennyiben ez az eltérés ettől nagyobb és ezt a Matáv hivatkozása szerint a színes számhoz kapcsolódó egyéb költségek – pl. az IN platform – indokolják, akkor ez egyben azt is jelenti, hogy a Matáv nem ismeri el, hogy a Partnernek is vannak a szolgáltatáshoz kapcsolódó ugyanilyen addicionális költségei, és így az üzleti távbeszélő piaci¹⁴ versenyelőnyt kívánja a Partnerével finanszírozni. Nem kizárt, hogy a Partnerek kapcsolódó költségei a Matáv-énál alacsonyabbak, de ennek érvényesítéséről csak a Partnerek dönthetnek, nem a Matáv, és a Partnerek nyilatkozata szerint a HHSz díjak nem fedezték a saját költségeiket.
- 87) Megállapítható, hogy a HHSz szolgáltatások vázát az összekapcsolási szolgáltatások képezik és a HHSz szolgáltatások költsége minimum az összekapcsolási szolgáltatások költségeivel azonos (illetve ettől csak magasabb lehet). Az, hogy a HHSz megkötése nem a RIO alapján, hanem kereskedelmi alapon történik, nem jelentheti azt, hogy a HHSz keretében igénybevett szolgáltatások díjainak meghatározásakor az erőfölényben lévő Matáv a HHSz szolgáltatásokkal tartalmilag megegyező RIO hívásindítási szolgáltatás költségalapú díjait figyelmen kívül hagyhatja. A HHSz szolgáltatások és a RIO indítási szolgáltatások műszaki- és költségtartalmi hasonlósága miatt a GVH is a RIO díjak alapján értékeli a HHSz díjakat.

¹⁴ A színes szám szolgáltatásokat az ügyfelek jellemzően a távbeszélő szolgáltatójuktól veszik igénybe, ezért a színes szám szolgáltatás az üzleti ügyfeleknek kínált komplex csomag részének tekinthető, és a színes szám szolgáltatási piac pedig az üzleti ügyfeleknek nyújtott távbeszélő szolgáltatási piac nem elkülönülő részpiacának tekinthető.

6. sz. táblázat: A HHSz díjak eltérései

Hozzáférsi Forgalmi Szolgáltatás		2003 évi (2004.02.01előtti díjak, nettó, Ft/perc)						2004.02.01től			
		Matáv-nak fizetendő díj (Partner színes számot hív Matáv előfizető)		Partner-nek fizetendő díj (Matáv színes számot hív Partner előfizető)		Eltérés		Matáv-nak fizetendő díj (Partner színes számot hív Matáv előfizető)		Partner-nek fizetendő díj (Matáv színes számot hív Partner előfizető)	
		cs	k	cs	k	cs	K	Cs	k	cs	k
Díjmentes (Zöldszám)	helyi	[...]	[...]	[...]	[...]	3,1	2,7	[...]	[...]	[...]	[...]
	reg.	[...]	[...]	[...]	[...]	4,2	2,8	[...]	[...]	[...]	[...]
	orsz.	[...]	[...]	[...]	[...]			[...]	[...]	[...]	[...]
Osztott díjas (Kékszám)	helyi	[...]	[...]	[...]	[...]	2,9	1,3	[...]	[...]	[...]	[...]
	reg.	[...]	[...]	[...]	[...]	2,8	0,7	[...]	[...]	[...]	[...]
	orsz.	[...]	[...]	[...]	[...]	3,8	1,2	[...]	[...]	[...]	[...]
		<i>2003 RIO</i>						<i>2004.02.18.RIO</i>			
RIO indítási díjak (Matáv díj esetében HHH-val)	helyi	5,48	2,65	4,48	1,65			3,70	1,42	3,70	1,42
	reg.	6,93	3,19	5,93	2,19			4,87	1,87	4,87	1,87
	orsz.	7,88	3,54					5,69	2,18	5,69	2,18
Zöldszám forgalmi díjak eltérése a RIO indítási díjtól (Matáv esetében (indítási díj + HHH)-tól)	helyi	[...]	[...]	[...]	[...]			[...]	[...]	[...]	[...]
	reg.	[...]	[...]	[...]	[...]			[...]	[...]	[...]	[...]
	orsz.	[...]	[...]	[...]	[...]			[...]	[...]	[...]	[...]

88) A 6. sz. táblázat alapján megállapítható, hogy mind a 2003. évi mind a 2004. évi Matáv zöld szám HHSz díjak magasabbak a RIO indítási díjknál, ugyanakkor a Partner zöldszám HHSz díjak 2003-ban a RIO indítási díjnál alacsonyabban lettek meghatározva.

89) A Matáv által felállított díjszerkezet alapján véve azért kifogásolható, mert nem ismeri el a Partnerek összekapcsolásból automatikusan következő költségeit. Ha a Pantel által javasolt modell lépett volna életbe, akkor a felek a színes szám forgalom kapcsán is érvényesíthették volna az összekapcsolási költségeiket. Maga a Matáv is elismeri, hogy a költségek a hálózaton belüli és hálózaton kívüli hívások (Matáv>Matáv és Matáv>Partner hívások) közt mutatnak jelentős eltérést, nem a Matáv>Partner és Partner>Matáv viszonylatok összevetésekor.

90) A Matáv – Pantel és Matáv – GTS összekapcsolási szerződések szerint a Matáv-nak fizetendő indítási díj és a Partnereknek fizetendő indítási díj eltérése a Matáv által a

Partnernek a jogszabály szerint felszámítható helyi hozzáférési hiány (HHH) összege, amely 2003 februárjától 2004 januárjáig (amikor a HHH megszűnt) 1 Ft/perc volt. A hálózaton belüli és hálózaton kívüli hívások indokolt költség különbsége a HHH összegével és helyi betelepült irányban a regionális és helyi indítás közötti különbséggel jellemezhető (a hálózaton belüli hívást modellező helyi indítás és helyi végződtetés helyett a Matáv>Betelepült irány regionális indítással és helyi végződtetéssel modellezhető).

- 91) Amennyiben ezen eltérés alapján - és ezért indokoltan - differenciálta volna a Matáv a 2003. évi HHSz díjakat, akkor a HHH megszűnésének (az összekapcsolási díjak kiegyenlítődésének) logikus következménye lett volna, hogy a Matáv 2004 februárjában önkéntesen a HHSz díjak szimmetriáját ajánlotta meg a Partnereinek. A vizsgálók álláspontja szerint feltételezhető, hogy az aszimmetriára okot adó egyetlen körülmény megszűnése, az összekapcsolási díjak szimmetrikussá válása "ébresztette rá" a Matávot, hogy nem fenntartható a díjak aszimmetriája. Míg a kiskereskedelmi díjak (a helyi díjak 5,7%-kal emelkedtek) emelkedése hathatott a HHSz díjak csökkentésének irányába.
- 92) A Matáv és a Partner HHSz díjak eltérése a Matáv nyilatkozata szerint azért volt szükséges, mert a hálózaton belüli és a Partner hálózatot is igénybevevő helyi hívás költsége eltér egymástól, emiatt indokolt lett volna ennek megjelenítése a kiskereskedelmi díjakban vagy a nagykereskedelmi díjakban. A GTS és a PanTel nyilatkozata szerint ezeket az aszimmetrikus díjakat a Matáv határozta meg, beleértve a Partnerek saját díjait is, és ezeket a díjakat a kiskereskedelmi díjak megkülönböztetésének elkerülése érdekében voltak kénytelenek vállalni. Azonban az összekapcsolási szerződésnél kifejtetteknek megfelelően a hálózaton belüli és a hálózaton kívüli helyi hívások költsége közötti eltérés mértéke a RIO díjak alapján legfeljebb 2,45, illetve 1,54 Ft lehetett (ez az eltérés a HHH 1 Ft/perc értékéből és a regionális és helyi indítási díj különbözetének - mivel a Matáv szerint betelepült szolgáltatók esetében a helyi összekapcsolásnak regionális jellege is van - összegéből adódik). Ezt figyelembe véve, a zöld számnál alkalmazott 3,1, illetve 2,7 forintos helyi Matáv és PanTel díjak közötti eltérés alapján, illetve a zöldsám regionális és országos díjainál (ahol csak a HHH 1 Ft/perc különbsége jöhet szóba) és a kékszám helyi, regionális és országos díjainál érvényesített (a fenti táblázatban látható) eltérések alapján a Matáv által diktált díjszerkezet a vizsgálók álláspontja szerint indokolatlannak és a Partner számára hátrányosnak tekinthető.
- 93) A Matáv osztott díjas számaira irányuló Partner hálózatából indított hívások esetén nem a Matáv fizet a Partnernek a hívás indításért, hanem a Matáv nyilatkozata szerint a Partnernek kell megfizetnie a hívásnak a Matáv hálózatán belüli továbbítás költségét (negatív Partner díjak). Ezzel az a probléma, hogy a helyi-regionális-országos HHSz díj differenciálás éppen azt a célt szolgálja, hogy a hívó fél és a hozzáférési/összekapcsolási pont távolságának, relatív elhelyezkedésének (egy primer vagy szekunder központhoz tartoznak-e) megfelelő hívástovábbítás költségét fedezzék, ugyanakkor a hívás hozzáférési/összekapcsolási ponton történő átvételét követően a saját hálózaton belüli hívástovábbítás költsége nem terhelhető a hívás indítását végző szolgáltatóra (ez RIO tartalom szerint is a hívásvégződtetés része kell, hogy legyen).

- 94) A Matáv nyilatkozata szerint azonban a Partner osztott díjas számainak Matáv előfizető általi hívása után a Matáv nem kért helyi díjat, de regionális és országos átadás esetén felszámította a Partnernek a helyi szintről a regionális/országos átadási pontig történő hívástovábbítás többletdíját. A Matáv nyilatkozat szerint tehát mindkét esetben (Matáv színes szám - Partner díj, Partner színes szám - Matáv díj) a Matáv hálózaton belüli hívástovábbítás költségéről van szó, és ezt mindkét esetben (akkor is, amikor a Partner indítja a hívást) a Partner fizeti meg, ráadásul az osztott díjas Partner díj abszolút értékben helyi, regionális és országos esetben is magasabb (országos csúcsidőn kívüli esetet kivéve), mint az ezeknek megfeleltethető Matáv díj. Az eltérés ilyen mértéke a Matáv nyilatkozataiból kiindulva is túlzottnak tekinthető.
- 95) Összességében a 2004. február előtti hálózati hozzáférési szerződésekkel kapcsolatosan megállapítható, hogy a Matáv erőfölényével visszaélve olyan, a Partnerei számára hátrányos díjszerkezet elfogadását kényszerítette ki, amely egyrészt nem teszi lehetővé, hogy a Partnernek igazolható költségeiket fedezzék (a HHSz szolgáltatások műszaki és költség tartalom szempontjából hasonlóak az összekapcsolási szolgáltatásokhoz, így a HHSz szolgáltatások költségei jellemezhetőek az összekapcsolási díjakkal), és amelyben másrészt a Matáv nagyobb mértékű aszimmetriát érvényesített, mint ami indokolt lett volna a hatályos összekapcsolási díjak alapján.
- 96) A Matáv magatartása korlátozta a Partnerei színes szám szolgáltatással kapcsolatos lehetőségeit (az aszimmetria időszakában mindössze két-két színes szám ügyfelet szereztek) és így üzleti távbeszélő piaci versenyhelyzetüket károsan befolyásolhatta. A Partnernek színes számokkal kapcsolatos vesztesége azonban saját nyilatkozatuk szerint nem volt jelentős.

IV.

A Matáv álláspontja

- 97) A Matáv álláspontja szerint „önálló linkek fenntartása gazdaságilag akkor ésszerű, ha azok kihasználtsága elegendően nagy. Ez azt jelenti, hogy a linkeknek a forgalmas órai forgalmakat is biztonsággal le kell bonyolítaniuk, de túl nagy tartalékok sem képezhetők. Ehhez az szükséges, hogy az adott hálózat (amivel az összekapcsoló link megteremti a kapcsolatot) felé menő forgalom nagysága elfogadható hibahatárok között becsülhető, és ez alapján a szükséges darabszám kalkulálható legyen.”
- 98) A Matáv nyilatkozata szerint a tényállásban leírt hálózati hozzáférési szerződések megkötése során a feleknek opciós lehetőségként állt fenn, hogy a reciprok díjak elfogadása vagy a kiskereskedelmi díjak megkülönböztetése mellett döntsenek. A szerződések tárgyalási jegyzőkönyveinek tanúsága szerint a Matáv azt is jelezte Partnereinek, hogy a két követelmény (véghasználói árak azonossága és a reciprok/szimmetrikus nagykereskedelmi díjak) egyszerre nem teljesíthető.
- 99) Az egyes hívásirányok költségei eltérhetnek egymástól, hiszen két különböző hatékonyságú szolgáltató különálló hozzáférési szolgáltatásainak (valamint IN

platform) igénybevétele szükséges az adott hívás felépítéséhez, a szolgáltatás nyújtásához. A hívásirányok költsége a hálózatok technológiai felépítésének a szolgáltatók működési hatékonyságának függvénye. A költségek a Matáv – Partner és a Matáv – Matáv viszonylatban mutatnak jelentős eltérést, hiszen egy hálózaton belüli hívás műszakilag és költségelem-tartalmában is eltér egy több hálózatot igénybe vevő hívástól.

- 100) A Matáv álláspontja szerint a hálózati hozzáférési szerződések alapján nyújtott hozzáférési szolgáltatások nem tartoznak az összekapcsolási szolgáltatásokra vonatkozó szabályozás hatálya alá, ezeket nem a RIO alapján nyújtja a Matáv, ezért esetükben a RIO díjaktól eltérő díjakat érvényesíthet. A hozzáférési szolgáltatások díja és a díjakba foglalható költségelemek köre a szolgáltató üzleti döntésén alapul. Emellett ezek a szolgáltatások hozzáadott értékű szolgáltatások, az összekapcsolási szolgáltatáshoz képest műszakilag eltérő elemekre épülnek, esetükben szükséges az IN platform igénybevétele a *számtranszláció*hoz.
- 101) A Matáv szerint a hálózaton kívüli és a hálózatok közötti színes szám hívások megkülönböztetését indokoltá teheti, hogy gazdaságossági problémát vet fel pl. egy Matáv kékszámra irányuló Partner – Matáv viszonylatú hívás akkor, ha a társzolgáltató előfizetője által indított hívás tartalmában helyi hívás, mert ez után a Matávot nem illeti meg kiskereskedelmi díj, ugyanakkor költségei merülnek fel mind a saját hálózatában, mind pedig a társzolgáltató követelése nyomán. A Matáv mindkét irányú forgalom esetén azt a díjképzési elvet követte, hogy a hívás Matáv hálózatán történő továbbítása nem lehet költség alatti.
- 102) Ez alapján a Matáv a hálózatából kezdeményezett hívások esetén a kereskedelmi díjképzés keretében úgy állapította meg díjait, hogy ne érje veszteség, míg a Partner előfizető által kezdeményezett Matáv hálózatba irányuló hívások esetén a Matávnál maradó díjrésznek (az előfizetőtől Matáv által beszedett díjból levonva a társzolgáltatónak járó kifizetést) fedeznie kell a Matáv költségeit.
- 103) A Matáv készített számításokat a színes számokra vonatkozó hozzáférési szerződések megkötése előtt, amelyben a Matáv - meghallgatásán tett nyilatkozata szerint - azt számolta ki, hogy a kiskereskedelmi díjaiból kiindulva és az egyéb költségeit figyelembe véve (ezek RIO alapú és egyéb költségek) mennyi az a fennmaradó kiskereskedelmi díjrész, amelyből még tud gazdálkodni.
- 104) A Matáv nyilatkozata szerint a hálózatából kezdeményezett, Partner kék számra irányuló hívás regionális és országos átadása esetén a Matáv a Partnernek a helyi szintről a regionális/országos átadási pontig történő hívástovábbítás többletdíját (regionális: [...] (csúcsidőben) ill. [...]Ft (csúcsidőn kívül); országos [...]Ft, ill. [...]Ft) számította fel. Ellentétes irányban pedig a Partner a Matáv hálózatában történő hívástovábbítás költségét (negatív díj: helyi [...], ill. [...]Ft; regionális/országos: [...]Ft, ill. [...]Ft) fizette meg.
- 105) A színes szám szolgáltatás működésével kapcsolatban a Matáv kifejtette, hogy a másik fél hálózatába irányuló hívás esetén az indító fél számtranszlációt (számfordítást) nem végez, a hozzáférési ponton a hívott számot az előfizető által tárcsázott formában adja át, a számtranszláció a számgazda (akinek a számot kijelölték) feladata.

- 106) A színes számszolgáltatások tipikus vevői a vállalatok, közüzemi szolgáltatók, bankok, kereskedelmi és marketing cégek, állami szervek. A Matáv szerint nem jellemző, hogy egy ügyfél színes szám szolgáltatója más, mint akitől az egyéb távbeszélő szolgáltatásokat igénybe veszi. A Matáv belföldi kék/zöldszám éves bevétele [...] ¹⁵ forint volt a 2004. évben.
- 107) A RIO díjak tartalmával kapcsolatban a Matáv bemutatta, hogy a MARIO végződtetési díjak a következő, értékcsökkenést és tőkeköltséget is tartalmazó, LRIC alapú költségelemeket fedezik: központok, átviteltechnika, elszámolási rendszerek, számlázás, nagykereskedelmi értékesítés. Az indítási díjakban a fentiekén kívül még a szolgáltató-választás költsége is megjelenik.
- 108) A Matáv a 2005. szeptember 6-án megtartott nyilvános tárgyaláson előadta, hogy álláspontja szerint a díj megállapítása során nem lehet kiemelni kizárólag a hívásindítási szakaszt a díjakkal kapcsolatos költségek közül, mert ha ezt tennék, akkor az eljárás alá vontnál maradó díj összege nem térítené meg az ezzel kapcsolatos kiadásokat. A becsatolt táblázat a korábban több ízben is kifejtett állásponthez képest azt az új elemként számszerűsíti azt a bevételehiányt, amely az eljárás alá vontnak azáltal képződik, hogy az előfizetői díjak, tehát az osztott számokkal kapcsolatos előfizetői díjbevitel nem fedezi az ezzel a hívásokkal kapcsolatos partnernek fizetendő hozzáférési díjakat sem.
- 109) Hozzáteszi, hogy mivel az eljárás alá vontat a színes számok vonatkozásában szerződési kötelezettség terheli a Hkt., illetve az Eht. alapján is, az előzőek szerinti hátrányos feltételeket a Matáv csak abban az esetben vállalhatta, hogyha ezek a bevételehiányai megtérülnek a hozzáférési díjakban.
- 110) Álláspontja szerint a GVH vizsgálata által kért NHH észrevételekben a hatóságnak, a korábban általa is jóváhagyott MARIO utólagos újraértelmezésének jegyei is fellelhetők. Ennek alapján úgy gondolja, hogy a MARIO szó szerinti értelmezésében a PanTel köteles viselni a Matáv érdekeltségű hívások, tehát a Matáv hálózatából a betelepült szolgáltató felé irányuló hívásoknak a költségeit is, amelyek tekintetben a MARIO erre vonatkozó kitételei egyértelműek.

V.

A jogszabályi háttér

- 111) Az összekapcsolási szolgáltatásokat a vizsgált magatartás idején hatályban lévő hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény 110. § 54. pontja értelmében – összhangban a hatályos Eht. 188. § 89. pontjával – a távközlési piac hálózattal rendelkező szereplői egymásnak nyújtják annak érdekében, hogy előfizetőik egymással információkat cserélhessenek.

¹⁵ A pontos adat az eljárás alá vont vállalkozás üzleti titkát képezi, amely a nyilvános változathoz törlésre került.

- 112) A Tpv. 1. §-a szerint e törvény hatálya kiterjed a természetes és a jogi személynek, valamint a jogi személyiség nélküli gazdasági társaságnak – ide értve a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is a VI. fejezetben szabályozott magatartások kivételével – a Magyar Köztársaság területén tanúsított piaci magatartására, *kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik*. E törvény hatálya alá tartozik továbbá – a II–III. fejezetekben szabályozott magatartások kivételével – a vállalkozás külföldön tanúsított piaci magatartása is, ha annak hatása a Magyar Köztársaság területén érvényesülhet.
- 113) A Tpv. 21. §-a szerint tilos a gazdasági erőfölénnyel visszaélni, így különösen: a) az üzleti kapcsolatokban – ideértve az általános szerződési feltételek alkalmazásának esetét is – tisztességtelenül vételi vagy eladási árakat megállapítani, vagy más módon indokolatlan előnyt kikötni, vagy hátrányos feltételek elfogadását kikényszeríteni.
- 114) A Tpv. 22. § (1) bekezdése alapján gazdasági erőfölényben van az érintett piacon aki gazdasági tevékenységét a piac többi résztvevőjétől nagymértékben függetlenül folytathatja, anélkül, hogy piaci magatartásának meghatározásakor érdemben tekintettel kellene lennie versenytársainak, szállítóinak, vevőinek és más üzletfeleinek vele kapcsolatos piaci magatartására.

VI.

A Versenytanács döntése

Az érintett piac és az erőfölény

- 115) Az összekapcsolással összefüggésben vizsgált magatartás által érintett piac a Versenytanács Vj-100/2002. és Vj-73/2003. sz. alatti versenyfelügyeleti eljárásokban hozott érdemi határozatainak megfelelően a vezetékes távbeszélő hálózaton nyújtott kétféle összekapcsolási (nagykereskedelmi) szolgáltatás, a hívásindítási szolgáltatás és a vezetékes távbeszélő hálózaton nyújtott hívásvégződtetési szolgáltatás piaca. Az érintett földrajzi piac a Matáv hálózatával lefedett terület.
- 116) Az összekapcsolási piacokon a saját hálózattal rendelkező vezetékes szolgáltató piaci szereplők számára a Matáv-val való összekapcsolódás elkerülhetetlen, minthogy a Matáv a vezetékes előfizetők 79 %-ával rendelkezett a vizsgált időszakban (2003 nyarán). Ezért a szolgáltatásának elérhetőségét biztosítani kívánó versenytárs (például a PanTel) mindenképpen rá volt kényszerítve (függetlenül a HDB kötelezéstől) a Matáv-val való összekapcsolásra. Összekapcsolás hiányában ugyanis a hazai vezetékes előfizetők legnagyobb hányada számára vezetékes telefonról nem lett volna elérhető a szintén vezetékes szolgáltató PanTel előfizetői tábora, illetve fordítva.
- 117) A fentiek alátámasztják a Matáv, korábbi határozatokban megállapított gazdasági erőfölényét az érintett piacon annak ellenére, hogy a HDB 2002. október 30-án kelt DB-3605-1116/2002. sz. alatti határozatában nem jelölte ki a Matáv Rt.-t jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként. Ennek oka az volt, hogy a HDB az összekapcsolási piacon realizált árbevételek alapján rangsorolta a szolgáltatókat és a Matáv így számított részesedése nem érte el a 25 %-ot a mobil piaci szereplők

végződtetési díjainak magas összege miatt. Ez a körülmény azonban nem változtat azon, hogy a Matáv Rt-vel való összekapcsolást egyetlen piacralépő sem kerülhette el.

- 118) Az érintett piacon a Matáv Rt. erőfölénye az említett jogerős határozatokban a jelen vizsgálattal érintett időszak vonatkozásában már megállapításra került. Az ott leírt indoklás jelen határozat számára is irányadó, tekintettel a vizsgált időszak azonosságára, valamint arra a körülményre, hogy annak meglétét a Matáv, sem a korábbi, sem pedig a jelen eljárásban nem vitatta.
- 119) A színes számok kölcsönös elérhetőségét biztosító hálózati hozzáféréssel összefüggésben érintett termékpiac műszaki tartalmát tekintve az összekapcsoláshoz hasonló nagykereskedelmi szolgáltatásokat foglal magában. A színes számok tipikus vevői üzleti ügyfelek (közüzemi szolgáltatók, bankok, biztosítók, kereskedelmi és marketing cégek, egyéb vállalatok, állami szervek), melyek az ügyfélszolgálati, információs, illetve egyéb célú telefonszámaik kedvezményes (kékszám esetében helyi díjért), vagy ingyenes (zöldszám) elérhetőségét kívánják megteremteni, jellemzően a magánszemélyek számára.
- 120) A színes szám szolgáltatást az üzleti ügyfelek jellemzően ugyanattól a szolgáltatótól veszik igénybe, aki számukra az egyéb távbeszélő szolgáltatásokat is nyújtja. Ezért az üzleti előfizetőknek nyújtott távbeszélő szolgáltatási ajánlatokban a színes szám szolgáltatások lehetőségének szerepelnie kell. A színes szám szolgáltatások esetében különösen fontos követelmény, hogy biztosítani kell azoknak a másik fél hálózatából való elérhetőségét, másfelől az ilyen más hálózathoz tartozó számok saját előfizetők általi hívhatóságát. Emiatt egy színes szám szolgáltatást nyújtó szolgáltatónak a magyarországi vezetékes előfizetők 79 %-át kiszolgáló Matávval való szerződéskötés megkerülhetetlen. Ezért a Matáv erőfölényes pozíciója a színes számokkal kapcsolatos nagykereskedelmi szolgáltatások piacán is megállapítható.

Tpvt. hatálya

- 121) A Matáv és a PanTel közötti összekapcsolási szerződés MARIO által rögzített feltételeire nem terjed ki a Tpvt. hatálya.¹⁶ A MARIO-ban nem meghatározott vagy nyitva hagyott kérdések a felek közötti megállapodásra vannak bízva, ezért – egyéb jogszabályi kötöttség hiányában – ezekre a Tpvt. tárgyi hatálya megállapítható. Ezzel összefüggésben abban kell állást foglalni, hogy Matáv és a PanTel közötti kapcsolatot megvalósító összekapcsolási link finanszírozása tekintetében a Matáv magatartását milyen módon és mértékben határozza meg, illetőleg korlátozza a MARIO.
- 122) A MARIO Törzsszövegének II. 2.4.1.2. pontja szerint a Matáv az általa biztosított távbeszélő összekapcsolási célú (közel vagy távlevé) csatlakozó (IC) linket *nem veheti igénybe* az általa a Partnertől (jelen esetben a PanTel-től) igényelt szolgáltató-

¹⁶ V.ö. a már fentebb említett Vj-100/2002., ill. Vj-73/2003. sz. ügyben hozott határozatoknak a Tpvt. alkalmazhatóságával kapcsolatos megállapításaival.

választási szolgáltatással kapcsolatos – Matáv tulajdonú¹⁷ hívásokat tartalmazó – forgalom lebonyolítására.

123) A MARIO IV.4. Mellékletének 1.1.4. pontja szerint a létesített távbeszélő összekapcsolási célú (közel, vagy távlevé) csatlakozónyaláb az általa összekapcsolt Matáv és a jogosult Partner jelenléti pontok közötti *teljes forgalom* továbbítására szolgál. Ezt ismétli a MARIO 3A-1. Mellékletének 3.2.5. pontja is, amely szerint a távbeszélő összekapcsoló linken *a forgalom kétirányú is lehet*. A MARIO ugyanakkor nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a Matáv az általa tulajdonolt egyéb – azaz nem a szolgáltató-választással kapcsolatos – hívásai tekintetében miként járuljon hozzá a jogosult által igényelt link finanszírozásához.

124) Az NHH Döntés-előkészítő Ágazata (DEA) a GVH megkeresésére kifejtette azt az álláspontját, hogy a MARIO nem zárja ki, hogy a jogosult által igényelt linken a kötelezett (jelen esetben a Matáv) érdekkörében létrejött hívás bonyolódjék. Előadja, hogy ha egy nem RIO köteles fél a RIO kötelestől veszi igénybe az összekapcsolási szolgáltatásokat, akkor az annak keretében igényelt linken a visszirányú forgalom is a nem RIO köteles érdekében jön létre, ha a visszirányú forgalom a szolgáltató-választás keretében jött létre.

125) A DEA fent említett válasza nem tér ki arra az esetre, mikor a visszirányú hívás nem szolgáltató-választás keretében jön létre. Ezek a Matáv>PanTel hívások azonban a válasz értelmében sem tekinthetők a jogosult, azaz a PanTel érdekkörében létrejött hívásoknak. Az sem olvasható ki a levélből, hogy a szolgáltató-választás nélküli Matáv>PanTel hívások után a linket kizárólag a jogosultnak kellene megfizetni. A válasz hangsúlyozza, hogy a Matáv a saját érdekében létrejövő forgalma bonyolításához, megegyezés szerint igénybe vehet a Partnertől, RIO-ban nem szabályozott IC link szolgáltatást. Álláspontja szerint a MARIO nem zárta ki, de nem is részletezte kétirányú forgalom esetén a kötelezett finanszírozási kötelezettségét.

126) Az NHH Elnökének GVH számára kifejtett álláspontja szerint is a MARIO nem zárja ki, hogy a jogosult által igényelt linken a kötelezett érdekkörében létrejött hívás bonyolódjék illetve azt sem, hogy a link forgalom-arányos havidíját a jogosult a kötelezettnek visszaszámlázza. Minthogy ez a jogosult szolgáltató szolgáltatása, arról nem kell a MARIO-ban rendelkezni. Eszerint a MARIO-nak a szolgáltatóválasztás esetére előírt saját link kialakítási kötelezettsége is értelmezhető úgy is, hogy a Matáv – saját link létrehozása helyett – megállapodhat a PanTel-lel az összekapcsolás számára létrehozott link forgalomarányos finanszírozásáról.

Visszaélés a gazdasági erőfölénnyel

127) A Versenytanácsnak először abban kellett állást foglalnia, hogy vizsgálat alá vont kifogásolt magatartásai közül melyek azok, amelyek különálló jogsértésként, az

¹⁷ A MARIO I. Melléklet 2.6.2.6. pontja szerint Matáv tulajdonú hívás: a) amelyet a felhasználó a Matáv hálózatából kezdeményez; b) amelynek továbbításához a hívást a partner vagy a harmadik fél előfizetői hozzáférési pontjáról kezdeményező előfizető a Matáv-ot választotta szolgáltató-választás keretében és a hívás továbbítása érdekében a Matáv a Partnertől forgalmi szolgáltatást vesz igénybe.

eljárás alá vont egyéb magatartásától függetlenül értékelendők, illetve melyek azok, amelyek között olyan összefüggés van, amelyek következtében azok elkülönült értékelése nem indokolt. Jelen eljárásban az alábbi magatartások vizsgálatára került sor:

- a) A Matáv 2003 márciusában nyilvánosságra hozta, de ténylegesen nem vezette be a primer hálózatába Betelepült Szolgáltatókkal szembeni hívásirány "offnet" jellegű megkülönböztetését, illetve az ezzel kapcsolatos kiskereskedelmi hívásdíjemelést mértékét. Ez a magatartás – a Versenytanács Vj-73/2004. sz. eljárásban hozott határozata szerint – felfogható volt olyan fenyegetésként, amely alkalmas lehet a versenytársak piacra lépésének akadályozására. Jelen eljárásban azt kell eldönteni, hogy az "onnet-offnet" kiskereskedelmi hívásdíj megkülönböztetés kilátásba helyezése indokolható volt-e költségoldalról egyrészt a fenyegetés időpontjában (2003 márciusa), másrészt a PanTel-Matáv összekapcsolási szerződés aláírásának (2003 augusztusa) időpontjában?
 - b) A PanTel és a Matáv között a – korábban közöttük meglévő (nem MARIO-alapú) összekapcsolási szerződést felváltó – MARIO-alapú összekapcsolási szerződés megkötésére tárgyalások indultak meg. Ennek során a Matáv kijelentette, hogy a Matáv-Betelepült Szolgáltató közötti összekapcsolás költségei meghaladják a Matáv hálózaton belüli hívásainak megvalósítási költségeit, ez előbbi a Matáv számára hálózaton kívüli (offnet), az utóbbi hívások hálózaton belüli (onnet) jellegűek. Ez a különbség olyan többletköltséget jelent a Matávnak, amelyet aszimmetrikus összekapcsolási díjakban és/vagy aszimmetrikus kiskereskedelmi díjakban érvényesítenie kell a PanTel-lel szemben. Jelen eljárásban azt kell eldönteni, hogy költségoldalról indokolt-e a Matáv és a PanTel közötti aszimmetrikus nagykereskedelmi díjak aszimmetriája, illetve annak mértéke?
 - c) A PanTel és a Matáv között, részben az összekapcsolási szerződési tárgyalásokkal párhuzamosan, illetve a GTS és a Matáv között a színes számok kölcsönös elérhetőségének biztosítására hálózati hozzáférési tárgyalások folytak. E tárgyalások során a Matáv – a kiskereskedelmi hívásdíjak szimmetriájának ellenében – a MARIO-alapúnál nagyobb mértékben aszimmetrikus nagykereskedelmi díjak elfogadását érte el a 2003. évre vonatkozóan megkötött hálózati hozzáférési szerződésekben. Indokolt volt-e a Matáv ezen magatartása?
 - d) A Matáv a PanTel számára kialakított összekapcsolási linkeket felhasználja saját tulajdonú hívások bonyolítására is, miközben elzárkózik a link megosztott finanszírozására tett PanTel-ajánlatok tárgyalásától is. Indokolt-e ez a, Matáv által jelenleg is követett magatartás?
- 128) A felsorolt négy magatartás mindegyike felmerült valamilyen formában az összekapcsolási szerződéssel, illetve a hálózati szerződéssel kapcsolatos tárgyalásokkal összefüggésben legalább az egyik fél részéről. Tárgyalási alapként azonban csak az a) és a b), illetve az a) és a c) közötti kapcsolatot lehet egyértelműen megállapítani, ami abban nyilvánult meg, hogy a felek az összekapcsolási, illetve a színes számokra vonatkozó hálózati hozzáférési szerződések tárgyalása, majd annak megkötése során egyértelmű kapcsolatot teremtettek a kiskereskedelmi hívásdíjak szimmetriája és a nagykereskedelmi díjak aszimmetriája között. Nem volt kapcsolat

megállapítható az összekapcsolási szerződés és a hálózati hozzáférési szerződés feltételei között, ezért ezek külön jogi tényállásként kezelendők. Ugyancsak nem állapítható meg összefüggés a linkfinanszírozásra tett PanTel javaslat elutasítása, és a többi magatartási elem között, ezért a linkfinanszírozással kapcsolatos Matáv-magatartás önálló jogsértési elemként való kezelése indokolt.

- 129) A Versenytanács a tényállás alapján megállapította azt, hogy az összekapcsolási szerződéssel összefüggésben a Matáv indokoltan és költségoldalról alátámaszthatóan különböztette meg a Matáv-Betelepült Szolgáltató viszonylatot (mint offnet jellegű hívásirányt) a saját hálózatán belüli hívásaitól. Ez azt jelenti, hogy sem a megkülönböztetéssel való fenyegetés, sem annak konkrét mértéke, sem pedig annak az összekapcsolási szerződésben ténylegesen rögzített nagysága nem kifogásolható. Ezért ebben a tekintetben az eljárást megszüntette.
- 130) A színes számokra vonatkozó hozzáférési szerződésekben – a Matáv és a PanTel közötti összekapcsolási szerződéshez hasonlóan – a Matáv hálózatához hozzáférni kívánó fél azért fogadta el a nagykereskedelmi díjak aszimmetriáját, mert csak így látta biztosítva azt, ami számára üzleti szempontból fontosabb volt: a színes számokra vonatkozó hívásdíjak szimmetriáját. A vizsgálat megállapítása szerint a tartalmában az összekapcsolás keretében bonyolódó hívásokéhoz hasonló hozzáférési szolgáltatás díjai lényegesen magasabbak, vagyis a színes számok esetében a kiskereskedelmi hívásdíjak szimmetriájának biztosításához szükséges nagykereskedelmi aszimmetria számottevően – és a Matáv Partnerei számára hátrányosan, a Matávnak viszont előnyösen – különböző mértékű.
- 131) A Versenytanácsnak abban kellett állást foglalnia, hogy a GVH vizsgálata által feltárt, és a vizsgálati jelentésben, valamint e határozat tényállási részében leírt tények alapján a Matáv által megállapított hozzáférési díjak a Tpvt. 21. § a) pontjába ütközőnek minősülnek-e?
- 132) A számukra hátrányos hozzáférési díjakat a PanTel és a GTS egybehangzó nyilatkozata szerint csak az aszimmetrikus hívásdíjak elkerülése érdekében vállalták. A kikényszerítés mozzanata azonban a Versenytanács szerint, ellentétben a vizsgálók álláspontjával, nem állapítható meg. A Matáv-val való összekapcsolódás ugyan valóban üzleti kényszer, amely nélkül a Partner szolgáltatók nem képesek versenyképes ajánlatokkal megjelenni az üzleti előfizetői piacon. De az a kényszer a Matáv piaci részesedéséből, nem pedig a Matáv valamely olyan magatartásából ered, amelyet a Tpvt. 21. § a) pontjában leírt "hátrányos feltétel kikényszerítése" körében – többlet-magatartási elemként – figyelembe lehetne venni.
- 133) A kifogásolt mértékben aszimmetrikus nagykereskedelmi díjak azonban egyben a Matáv számára előnyös feltételnek is minősülnek, amelynek megállapításához nem szükséges a kikényszerítés többlet-eleme, elegendő annak a Matáv számára előnyös tartalma. Ez pedig kétségtelenül fennáll.
- 134) A 21. § a) szerinti visszaélés szükséges feltétele a kikötött előnyös feltétel indokolatlansága. Erre vonatkozóan a Versenytanács alkalmazhatónak tartja a GVH vizsgálói által követett módszert, amelynek lényege, hogy a hozzáférési díjakat a hasonló tartalmú szolgáltatással összefüggésben a MARIO alapján értékeli. A GVH

vizsgálatának megállapításai alapján a Versenytanács az alábbi körülményekből indult ki:

- a) A színes számra indított hívás esetén ugyanaddig az összekapcsolási pontig, ugyanazon az összekapcsolási linken kell a hívást továbbítani, és ugyanazon a ponton történik a hívás átadása, mint a normál hívások esetében, és a hívó fél szolgáltatója a hívást ugyanolyan, az előfizető által tárcsázott, formátumban adja át, mint a normál hívások esetében.
- b) A színes számokra irányuló hívás érdemben a végződtetés fázisában térhet el a normál hívásokétól, hiszen ezen hívások végződtetési szakaszában kell megoldani a hívás díjmentes vagy osztott díjas elszámolását a hívó fél és a színes szám tulajdonosok között (az ezt lehetővé tevő számfordítást is a színes szám gazdája végzi, nem pedig a hívást indító fél). A végződtetés keretében kell megoldani a színes szám tulajdonosok igényei szerint kialakított szolgáltatás jellemzőket (pl. időbeli vagy hívás viszonylatok szerinti korlátozások, stb.).
- c) Az NHH álláspontja szerint a RIO és HHSz szolgáltatások műszaki és költségelem tartalom szempontjából hasonlóak, de az utóbbinak lehetnek többlet elemei. Ezért a hozzáférési díjak magasabbak is lehetnek a RIO díjknál.

135) A színes számokkal kapcsolatosan, a Matáv által a kiskereskedelmi díjak szimmetriája fejében kikényszerített hozzáférési díjak aszimmetriáját a Matáv>Partner, illetve a Partner>Matáv hívásirányok összevetése alapján kell elvégezni. Ez az összevetés nem azonos az összekapcsolási szerződésekkel összefüggésben vizsgált hívásirányokkal, mert ott a Matáv>Matáv hívásirányt kellett összevetni a Matáv>Partner, illetve a Partner>Matáv hívásirányokkal. Más szavakkal, a jelen eljárásban az összekapcsolási díjak aszimmetriájával összefüggésben egy onnet jellegű hívásirány került összehasonlításra egy offnet jellegű hívásiránnyal. A színes számokkal összefüggésben azonban két offnet jellegű hívásirányt kell összevetni egymással.

136) Az offnet jellegű hívások esetében tartalmában az történik, hogy az egyik fél hálózatából indított hívásokat a másik fél végződteti a saját hálózatában. Ennek költségeit az összekapcsolási díjak fedezik. A MARIO esetében a híváskezdeményezés és hívásvégződtetés forgalmi díjai a híváskezdeményezési és hívásvégződtetési szolgáltatások költségeit tartalmazzák. A híváskezdeményezési szolgáltatások ezen felül tartalmazzák az Előválasztott Szolgáltató Beállítás Szolgáltatás nyújtásának forgalommal összefüggő költségeit. A felek által egymásnak nyújtott díjmentes hívásforgalmi szolgáltatások, definíciójuk szerint, a hívásnak a hozzáférési pontig való eljuttatását és az elszámolási és kezelési tevékenységeket foglalják magukban. A Matáv adatszolgáltatása és az NHH tájékoztatása értelmében a MARIO díj tartalmazza az elszámolási és kezelési tevékenységek költségét is, a LRIC modell szerint fedezett költségelemek között szerepelnek ezek a költségek is. Azt kell tehát megvizsgálni, hogy a színes számok hívásával kapcsolatban felmerülnek-e olyan többletköltségek, amelyeket indokolt a másik félre terhelni.

137) A színes szám hálózaton kívülről történő hívása esetén a színes szám gazda szolgáltatója számára híváskezdeményezési szolgáltatás történik: a másik hálózat szolgáltatója vállalja, hogy a hálózatában kezdeményezett hívást eljuttatja a gazda

szolgáltatóval való összekapcsolás számára kialakított linkig. Ez jelen esetben egyrészt az az eset, amikor Partner színes számot hív egy Matáv előfizető. A 6. sz. táblázatban ezt jelölik a "Matáv-nak fizetendő díj" oszlopok. Másrészt, ennek megfelelő, csak fordított felállású eset, amikor Matáv színes számot hív a Partner egy előfizetője. Ezeket a díjakat jelölik a "Partnernek fizetendő díj" elnevezésű oszlopok.

- 138) A táblázatból látható, hogy a 2003. évi és 2004. február 1. előtt érvényes díjak tekintetében a Partnernek lényegesen többet kellett fizetnie a Matávnak a tartalmát tekintve híváskezdeményezési szolgáltatásért, mint ugyanezen szolgáltatásért a Matávnak kell fizetni a Partner szolgáltatónak. (A negatív díj itt azt jelenti, hogy – kiskereskedelmi díjak szimmetriája érdekében – ebben a viszonylatban előfordulhat az, hogy a Partner által a Matávnak nyújtott szolgáltatásért neki kell fizetnie és nem a Matávnak.)
- 139) A színes számok híváskezdeményezése fizikai tartalmában semmiben sem különbözik a nem színes számok felé irányuló hívásoktól. A híváskezdeményezést biztosító szolgáltató ugyanazt a szolgáltatást nyújtja, a hívást "elviszi" az összekapcsolási linkig. Semmilyen többletszolgáltatást nem végez, ezért indokolatlannak minősül az összekapcsolási díjtól eltérő nagyságban megállapított hozzáférési díj, ha egyébként minden egyéb körülmény is azonos. Ilyen egyéb körülménynek minősül jelen esetben az, hogy a színes számok összekapcsolását a nem színes számok összekapcsolásához hasonlóan összekötötték a felek a kiskereskedelmi hívásdíjak szimmetriájával. (Ha egyébként a színes számok felé irányuló híváskezdeményezés bármilyen, a jelen eljárásban fel nem derített többletelemet tartalmazna, akkor az bizonyosan mindkét félnél jelentkezne, nemcsak a Matávnál.)
- 140) A színes számok hívásvégződtetése teljes mértékben a gazda szolgáltató tevékenységi- és érdekkörén belül bonyolódó folyamat. A gazda szolgáltató a hívás összekapcsolási linkig történő eljuttatásáért fizet a másik szolgáltatónak, innentől kezdve a színes szám előfizetője felé történő továbbítás minden mozzanata (beleértve a számfordítást is) a saját hálózatán belül történik. A színes szám gazda szolgáltatója emelt szintű szolgáltatást nyújthat a saját színesszám előfizetőjének (például IN platform igénybevételeivel). A színes és a nem színes számok hívásának megkülönböztetése a gazda szolgáltató által és az ő érdekkörében történik, ezért – az indokolt összekapcsolási díjon felül – a másik szolgáltató felé semmilyen indokolt többletköltségigénnyel nem lehet fellépni. A Matáv és bármely más színes szám előfizetését lehetővé tevő szolgáltató maga dönti el, hogy milyen eszközzel, milyen minőségben és milyen módon nyújtja a szolgáltatást. Ha ez minőségileg különböző vagy hatékonyabb mint egy másik hálózat által igénybe vett eszköz, akkor ennek előnyeit vagy az ezzel járó többletkiadásokat csak a színes szám előfizetőjével mint a szolgáltatás igénybevevőjével szemben lehet érvényesíteni.
- 141) A fentiek alapján megállapítható, hogy a zöld számok számok hívása tekintetében a Matáv csak olyan mértékben érvényesíthetett volna aszimmetrikus hozzáférési díjakat, amely az összekapcsolási szolgáltatással összefüggésben indokoltan merült fel. Ilyen indokolt különbséget jelenít meg a 2004 januárjáig jogszabály által lehetővé tett helyi hozzáférési hiány (HHH), amelynek mértéke 1 Ft/perc volt. Indokolt többletköltséget jelent a Matávnak az, hogy PanTel a hálózaton belüli hívást

modellező helyi indítás és helyi végződtetés helyett a Matáv>Betelepült irány regionális indítást és helyi végződtetést megvalósító modellt választott. A hálózaton belüli és a hálózaton kívüli helyi hívások költsége közötti eltérés mértéke a RIO díjak alapján legfeljebb 2,45, illetve 1,54 Ft lehetett volna (ez az eltérés a HHH 1 Ft/perc értékéből és a regionális és helyi indítási díj különbözetének - mivel a Matáv szerint betelepült szolgáltatók esetében a helyi összekapcsolásnak regionális jellege is van - összegéből adódik). A regionális és az országos díjak esetében a helyi hívásokra vonatkozó fenti eltérés mint indok nyilvánvalóan nem jöhet szóba, ezért ez utóbbi hívások tekintetében csak a HHH tekinthető indokoltnak.

- 142) A kék számok és a zöld számok hívása között az alapvető különbség az, hogy a hívásindítását végző szolgáltató a kék számok esetében a helyi hívásokkal megegyező díjat felszámít a más szolgáltató kék számát hívó előfizetőjének, míg a zöld számok hívása esetében a hívásindításért a saját előfizetőjétől nem kérhet díjat. Ezt helyettesíti a zöld szám esetében a másik szolgáltatótól kért hozzáférési díj. Kék szám esetében tehát hívásindításra hivatkozva technikailag és gazdaságilag indokolatlan hozzáférési díjat megállapítani, hiszen a hívásindítás költségei a saját előfizetőt terhelik. (Ez az elv fejeződik ki a 2004. februárjától érvényes kék szám hozzáférési díjakban.) Erre tekintettel utasította el a Versenytanács az eljárás alá vont azon védekezését, hogy a HHSz díjak aszimmetriáját az indokolhatná, hogy ellenkező esetben a színes szám szolgáltatást megrendelő előfizetőitől származó árbevétel nem fedezné a Partnernek fizetendő hozzáférési díjakat sem. Ez a bevétel-hiánynak azonban abból ered, hogy a színes szám megrendelésének és használatának díjai túl alacsonyak a költségekhez képest, amely bevétel-hiányt nem lehet megfizettetni a versenytárs Partner szolgáltatóval, hiszen ez indokolatlan versenyelőnyhöz juttatná a Matávot.
- 143) A kék szám hívása esetében elképzelhető olyan modell is, amely szerint a színes szám gazdája és a hívásindítást végző szolgáltató megosztja a hívásvégződtetés költségeit, ez volt a lényege a PanTel által kidolgozott ajánlatnak. Ebben a modellben hozzáférési díj formájában a hívást elindító fél fizetné meg a hívásvégződtetés díját a színes szám gazdájának. A PanTel ajánlatában a Pantel mint hívásindítást végző fél többet fizetett volna a Matávnak mint egy kék szám gazdájának, mint fordítva, de az eltérés mértéke megegyezett volna a fentebb jogosnak ítélt HHH mértékével.
- 144) A Matáv 2003. évi, a fentiek szerint kikötött hozzáférési díjai a kék számok vonatkozásában a HHH mértékénél lényegesen nagyobb mértékű aszimmetriát valósítottak meg. A hívásvégződtetéshez kapcsolt díjmegosztás a kék szám esetében már nem indokolható a PanTel által a hívásindítással összefüggésben választott modellel sem, ezért a HHH-nál nagyobb mértékű aszimmetria a díjakban indokolatlan.
- 145) A 2004. február előtti hálózati hozzáférési szerződésekben rögzített hozzáférési díjakkal kapcsolatban a Versenytanács megállapíthatónak tartotta, hogy a Matáv erőfölényével visszaélve Partnerei számára indokolatlanul hátrányos díjszerkezet elfogadását kényszerítette ki azáltal, hogy azokban nagyobb mértékű aszimmetriát érvényesített, mint ami indokolt lett volna a hatályos összekapcsolási díjakból kiindulva.
- 146) A Versenytanács nem fogadta el a Matáv azon védekezését sem, hogy a hozzáférési díjakra nem vonatkozik a RIO, azok üzleti alapon kerültek megállapításra

és a két fél megállapodását tükrözik, ezért önmagában a RIO-tól való eltérés nem jogszerűtlen. A Versenytanács nem vonja kétségbe, hogy a színes számokkal kapcsolatos hozzáférésre nem vonatkozik a RIO szabályozás, ám éppen ez teremti meg annak jogi lehetőségét, hogy a GVH a gazdasági erőfölényben lévő Matáv ezzel kapcsolatos magatartását versenyjogi alapon értékelje. A RIO-t a hozzáférési szolgáltatás díjaival összefüggésben olyan módon vette figyelembe a Versenytanács mint aminek alapján a díjak indokoltága megítélhető. A RIO-ban rögzített hívásindítási összekapcsolási szolgáltatás műszaki tartalmában megegyezik a színes számok (ezen belül is elsősorban a zöld számok) felé irányuló hívás indításával. A RIO-ban az adott összekapcsolási szolgáltatás költségei megfelelően figyelembe lettek véve, ehhez képest a színes szám hívásindítása nem tartalmaz többletelemet. Ezért a RIO alkalmas arra, hogy a hozzáférési díjak mértékének megítéléséhez alapot szolgáltatson.

- 147) A Matáv magatartása korlátozta a Partnerei színes szám szolgáltatással kapcsolatos lehetőségeit, ám az aszimmetria időszakában mindössze két-két színes szám ügyfelet szereztek és így üzleti távbeszélő piaci versenyhelyzetüket a kifogásolt feltétel csak kis mértékben befolyásolhatta. A Partnerek színes számokkal kapcsolatos tényleges anyagi hátránya saját nyilatkozatuk szerint sem volt jelentős. A fentebb megállapított jogsértés időtartama kevesebb mint egy év volt, lényegében a 2003. év júliusától 2004. februárjáig hatályos díjakra terjedt ki.
- 148) A Versenytanács a Matáv a PanTel számára kialakított összekapcsolási linkek megosztott finanszírozására tett PanTel-ajánlatok visszautasítását, illetve az erre vonatkozó tárgyalásoktól való elzárkózást az alábbiak szerint szintén jogsértőnek minősítette.
- 149) A PanTel, a Matáv-val a RIO alapú összekapcsolási szerződés megkötése érdekében tett javaslatot az összekapcsolási link osztott finanszírozására vonatkozóan, a Matáv azonban a MARIO IV.D Mellékletének 1.1.4. pontjára hivatkozva elzárkózott attól, hogy akár az összekapcsolási szerződéssel összefüggésben, akár pedig attól elkülönítve tárgyaljon erről.
- 150) A Versenytanácsnak először abban kellett állást foglalnia, hogy a Pantel számára kialakított összekapcsolási link finanszírozása képezte-e bármilyen tekintetben alku tárgyát a felek között. Ebben a tekintetben különösen az "onnet-offnet" megkülönböztetéssel való összekapcsolás merülhetett fel. Ám a vizsgálat által feltárt adatok alapján megállapítható, hogy a link finanszírozása – egyezően a Matáv álláspontjával – nem képezte a kiskereskedelmi hívásirány-megkülönböztetés elkerülése szempontjából alku tárgyát. A hívásirány-megkülönböztetés elkerülése és a nagykereskedelmi díjak aszimmetriája között fentebb megállapított összefüggéshez hasonló kapcsolat a link, jogosult általi egyoldalú finanszírozása esetében nem állt fenn. A tárgyalási jegyzőkönyvek tanúsága szerint is a felek a link finanszírozásról és a kiskereskedelmi díj-megkülönböztetésről külön tárgyaltak. Végeredményben erre jut a Matáv is – a MARIO-ra hivatkozva –, mikor kijelentette, hogy a szabályozott gyakorlat nem képezhetette alku tárgyát.
- 151) A linkfinanszírozással kapcsolatos megbeszéléseken a Matáv Rt. azzal érvelt, hogy amíg nem kér szolgáltató-választást a PanTel hálózatában, addig a linket a Matáv

biztosítja azzal, hogy azon a felek közti teljes forgalom bonyolódhat, anélkül, hogy ahhoz a Matáv-nak hozzá kellene járulnia.

- 152) A vizsgálati jelentésben foglaltak alapján a Versenytanács a linkfinanszírozással kapcsolatos Matáv-magatartás versenyjogi megítélése során figyelembe vette az NHH elnöke álláspontját, amely szerint a MARIO-ból közvetlenül nem vezethető le a linkfinanszírozás megosztásától való elzárkózás, sem pedig annak kötelezettsége. A MARIO nem rendelkezik arról, hogy a kialakított link fenntartási és működési költségeit milyen módon kell megosztani a két szolgáltató között. A MARIO nem tartalmaz rendelkezést arra vonatkozóan sem, hogy a PanTel számára kialakított linket a Matáv térítésmentesen használhatja. Ebből a Versenytanács szerint az következik, hogy a költségmegosztás üzleti megállapodás tárgya kell, hogy legyen. A két fél között azért lehetséges olyan megállapodás, amely a link egyoldalú, PanTel általi finanszírozását ellentételezi valamilyen, a Matáv által vállalt és a PanTel számára előnyös kötelezettséggel. Ilyen kötelezettség-vállalás vizsgálatára jelen eljárásban nem került sor, ilyenről a Versenytanácsnak nincs tudomása.
- 153) A Versenytanács álláspontja szerint a fentiekre tekintettel a Matáv az egyoldalúan előnyös gazdasági pozíciója (gazdasági erőfölénye) birtokában teheti meg azt, hogy elzárkózik a PanTel linkfinanszírozásra vonatkozó ajánlatai elől. A link ingyenes használata a Matáv számára nyilvánvalóan előnyös, és hátrányos a PanTel számára, hiszen a Matáv tulajdonú hívások után neki járó összekapcsolási díjat levonhatta volna a Matávnak általa fizetett összekapcsolási díj havi összegeiből.
- 154) A PanTel javaslata szerint a link kapacitásának 50 %-ig a felek a költségeket forgalomarányosan viselnék, azt meghaladóan azonban saját forgalmukra az adott összekapcsolási pont vonatkozásában önálló linket igényelnének a másik féltől. Ez a javaslat megfelel a Matáv által gazdaságilag ésszerűnek tekintett megoldásnak és a GTS által megfogalmazott ésszerű elvárásoknak.
- 155) Az elzárkózás indokolatlanságával összefüggésben a Versenytanács a Matáv és a GTS erre vonatkozó nyilatkozataiból indult ki. Az önálló link igénybevételétől való elzárkózás – a forgalom tervezésének nehézségei miatt – *önmagában* versenyjogilag nem kifogásolható. A MARIO IV.4. Mellékletének 1.1.4. pontja is ezt a gazdasági racionalitást követi, amikor a linken a kétirányú forgalmat megengedi. Az összekapcsolási link PanTel által nem kihasznált kapacitásának Matáv általi hasznosítása nem okoz anyagi hátrányt a PanTelnek. A Matáv magatartása azonban a másik végletet valósítja meg: a PanTelnek a Matávval való forgalomnövekedése után újabb és újabb linkeket kell igényelnie a Matávtól, amelyeket a Matáv ingyenesen használ a visszirányú forgalomra.
- 156) A fentiekből következően a Versenytanács úgy látja, hogy mind a link egyoldalú finanszírozása, mind pedig a forgalomarányos finanszírozás differenciálatlan érvényesülése anyagi hátránnyal járna egyik vagy másik félnek. Ezért link finanszírozásának megosztására vonatkozóan az összekapcsolási pontokra vetített forgalomarányos költségallokációt csak kiindulási pontként lehet kezelni. Ez érvényes a betelepülés havi díjának és a túlvégi linkek költségeinek a megosztása vonatkozásában is.

- 157) Ennek megfelelően nem indokolt a betelepülés díjának partner által javasolt formában való megosztása, mert az differenciálatlan, így nem veszi figyelembe – egyezően a Matáv álláspontjával –, hogy a betelepülési helyiség alkalmas arra is, hogy a jogosult szolgáltató átengedést vegyen igénybe (helyi hurok teljes/részleges, helyi bitfolyam hozzáférés átengedése), illetve alacsonyabb havi díjú ISDN30 szolgáltatást vegyen igénybe a hálózatában található ISP-k dial-up forgalmának átvételére. Ez a megközelítés egyébként összhangban van a szerződéskötés idején még hatályban nem lévő Eht. 107. § (4) bekezdésével is, amely szerint a helymegosztással (Matáv szóhasználatában: betelepüléssel) összefüggő költségeket a jogosult viseli, és amely nem zárja ki, hogy ezen költségek levonása után a fennmaradó hányadot a felek a köztük bonyolódó hívások arányában megosszák. A PanTel is elismeri ennek a differenciálásnak a létjogosultságát egy későbbi nyilatkozatában, azzal, hogy annak megteremtése olyan többlet modellezést várna el az inkumbenstől, amit gyakorlati megfontolások alapján már nem is erőltettek.
- 158) A túlvégi összekapcsolás esetén a kötelezett szolgáltató hidalja át azt a távolságot, amely a jogosult szolgáltató hálózatának alacsonyabb fokú kiterjedtségére vezethető vissza. Ez tulajdonképpen egy olyan beruházásnak tekinthető, amely teljes egészében a jogosult érdekét szolgálja, hiszen a Matáv nem tehet arról, hogy a kérelmezőnek a hatóság által objektívként elfogadott összekapcsolási pontjai közelében nincs hálózati szakasza. A jogosult szolgáltató ezt a beruházást a túlvégi összekapcsolás esetében a MARIO IX.B Mellékletének 1.2.1.1. pontja szerint a túlvégi E1 összekapcsoló link egyszeri installációs díjában fizeti meg a kötelezettnek. Ez a díj azért egyezhet meg a közelvégi összekapcsoló link egyszeri díjával, mert a távolvégi esetében igénybe vett betelepülésért a jóváhagyott MARIO alapján a Matáv nem fizet, így azt költségként sem szerepelteti. Mindez azt jelenti, hogy a már kiépített távolvégi link fenntartása vonatkozásában a közelvégi esetében alkalmazott szempontok minden további nélkül érvényesülhetnek, hiszen azt is igénybe veszi a kötelezett a saját tulajdonú hívások bonyolítására.
- 159) A forgalomarányos link-finanszírozás úgy is megközelíthető, hogy a jogosult a kötelezettnek a vele történt összekapcsolás eredményeként forgalmat generál, hiszen újabb hálózatba indíthatnak a kötelezett ügyfelei hívásokat, amelyek után a Matáv díjat szed. Mindezt a Matáv>PanTel hívásirányokban bonyolított beszédpercek növekedésén is mérni lehet. Az összekapcsolási szerződés megkötésekor, 2003 augusztusában a Matáv ügyfelei [...], 2004 novemberében már [...] beszédpercet bonyolítottak. Vagyis az eljárás alá vont bevételei úgy növekedtek, hogy közben a link fenntartásából rá eső költségeit a versenytárs finanszírozta meg.
- 160) A PanTel az IC link forgalomarányos finanszírozására a Versenytanács szerint tárgyalási alapnak megfelelő ajánlatot tett, amit a Matáv kizárólag a MARIO-ra hivatkozással utasított el. A MARIO azonban az NHH elnökének véleménye szerint sem zárja ki e tekintetben a felek megállapodását (amit alátámaszt az is, hogy a felek külön megállapodásban rögzítették a forgalomarányos finanszírozás kizárását). Így az eljárás alá vont indokolása nem fogadható el.
- 161) A felek az IC link igénylését, illetve annak forgalomarányos finanszírozását az összekapcsolási szerződés 1.3.1.1.1.3. pontja szerint a szolgáltató-választás

igénybevételestől tették függővé. A MARIO Törzsszöveg II. 2.4.1.2. pontja azonban *csak* a szolgáltatóválasztás keretében létrejött Matáv érdekű hívások vonatkozásában utal a link igénybevételestére vagy (az NHH álláspontok fényében) a már igényelt link költségmegosztására. A normál Matáv>PanTel hívások vonatkozásában a MARIO semmiféle rendelkezést nem tartalmaz, ezért nem helytálló a Matáv hivatkozása a jóváhagyott referenciaajánlatra annak kapcsán, hogy az eljárás alá vont csak akkor köteles önálló link igénybevételest, ha szolgáltató-választást kér a PanTel hálózatában. Ebben az esetben a MARIO-ra tekintettel természetesen mindenképpen köteles linket igénybe venni, vagy annak forgalomarányos finanszírozást vállalni, de a normál Matáv>PanTel hívások esetében is érvényes a forgalomarányos finanszírozás elve.

162) Jelen versenyfelügyeleti eljárás szempontjából a Tpv. 21. § a) pontja szerinti indokolatlanság azért állhat fenn, mert a Matáv nem objektív műszaki és gazdasági szempontok alapján utasította vissza a link költségeihez való forgalomarányos hozzájárulást, hanem a MARIO egyedi értelmezésére hivatkozva, amely a fentiek szerint nem helytálló. Ugyanezen okból nem szükséges a link forgalomarányos finanszírozása kapcsán jelen eljárásban a kiskereskedelmi díj-megkülönböztetéssel való összefüggés elemzése sem.

163) A Versenytanács álláspontja szerint a Matáv indokolatlanul elzárkózott a link ráeső költségeinek ésszerű módon történő viselésétől, amely a Tpv. 21. § a) pontjába ütköző módon az összekapcsolási szerződés számára indokolatlanul előnyös kikötésének minősül.

VII.

A jogsértés szankciói, a jogsértő állapot megszüntetése

- 164) A színes számokra vonatkozó hálózati hozzáférési szerződésekben meghatározott hozzáférési díjakkal kapcsolatos jogsértő állapot 2004. február 1-től megszűnt, ezért annak megszüntetéséről nem kellett rendelkezni.
- 165) A jogsértéssel összefüggésben a Versenytanács versenyfelügyeleti bírság kiszabását látta indokoltnak. A bírság összege a GVH és a Versenytanács elnöke által kiadott 2/2003. sz. Közleményben rögzített szempontok figyelembevételével kerül meghatározásra. A hálózati hozzáférési érintett piacon releváns forgalomként a Matáv éves színes szám forgalmát vette alapul a Versenytanács, amelynek összege [...] ¹⁸ forint volt. A jogsértés által érintett megkezdett évek száma egy. A bírság alapösszegét a fenti Közleményben rögzített szempontok alapján adható pontszámok határozzák meg a releváns forgalom ezrelékében.
- 166) E pontszámok konkrét nagyságát az eset összes körülményére tekintettel a Versenytanács az alábbiak szerint határozta meg. Mindkét jogsértőnek talált magatartás alapvetően kizsákmányoló típusú, és csak kis mértékben versenykorlátozó hatású, ezért a versenyt a jogsértések csak kisebb mértékben veszélyeztették (....). A jogsértés piaci hatása jelentős tekintettel a Matáv magas piaci részesedésére (....). A jogsértéshez való viszonyulás tárgykörében a Versenytanács tevőleges jóvátételként értékelte azt, hogy a színes számokra vonatkozó HHSz-ben 2004. februárjától a felek szimmetrikus nagykereskedelmi díjakban egyeztek meg a kiskereskedelmi díjak szimmetrikus emelése mellett. A Versenytanács szerint a Matávtól elvárható volt, hogy a színes számokra vonatkozó aszimmetrikus HHSz-díjak versenyjogi indokolatlanságával tisztában legyen. A felróhatóság (...) ezért megállapítható volt, amelyet a tevőleges jóvátétel (...) ellentétezett, így összességében a jogsértéshez való viszonyulásra pont lett megállapítva. Egyéb szempontok körében nem volt értékelhető elem. Így összesen pont adódott, amely alapján a bírság alapösszege (kerekítés után) **35 millió forint** lett (....). Az alapösszeget a bírság közleményben felsorolt további szempontok figyelembevételével nem kellett módosítani.
- 167) Az összekapcsolási link finanszírozásával kapcsolatos jogsértő állapot jelenleg is tart, ezért ennek megszüntetését a Versenytanács 60 napos határidővel elrendelte. A jogsértő állapot akkor szűnik meg, ha a Matáv érdemben megkezdí a tárgyalásokat a PanTellel a linkfinanszírozás finanszírozásának megosztásáról, amelyek során mindkét fél számára elfogadható, ésszerű megállapodás lehetősége létrejön. A Versenytanács nem írt elő szerződéskötési kötelezettséget, mert a jogsértés nem a Tptv. 21. § c) pontja alapján került megállapításra. A 60 napos határidőt a linkfinanszírozás ésszerű és indokolt megosztásával kapcsolatosan fentebb részletezett bonyodalmak is indokolják.

¹⁸ A pontos adat üzleti titok, ezért a jogsértésre adott pontszámok – amelyekből a releváns forgalom nagysága visszaszámítható lenne – is törlésre kerültek a nyilvános határozatból

168) A jogsértés megállapításán, illetve annak megszüntetése elrendelésén túlmenően a Versenytanács a linkfinanszírozással kapcsolatban további szankciót (bírságot) nem látott szükségesnek elrendelni. Ezzel összefüggésben arra volt tekintettel, hogy a Matáv kifogásolt magatartásából eredő anyagi előny (emiatt a PanTelt ért hátrány) nagyságrendje évente nem haladta meg a néhány millió forintot, amely önmagában nyilvánvalóan nem motiválhatta az eljárás alá vont magatartását. A Versenytanács szerint a Matáv magatartása ebben a vonatkozásban valószínűsíthetően – állításával egyezően – a jogkövető magatartás jóhiszemű vélelmén alapult.

169) Ugyanakkor szükséges megjegyezni azt, hogy a kifogásolt magatartás az Eht., illetve a szabályozó hatóság (NHH) által lefedett, illetve a szabályozás alá nem tartozó, ezáltal az üzletfelek szabad érdekérvényesítésére bízott területek határán helyezkedik el. A Matáv összekapcsolási szerződéssel kapcsolatos magatartását nagyrészt a szabályozó hatóság által jóváhagyott referencia-ajánlat (MARIO) határozza meg. Jelen eljárásban azonban kiderült, hogy az összekapcsolásnak lehetnek olyan elemei, amelyek – esetlegesen a szabályozó hatóság szándékával ellentétesen – kívül maradtak a szabályozott körön. A szolgáltatóválasztás nélküli helyzetre vonatkozóan a linkfinanszírozás megosztása lehet olyan kérdés, amelyet a szabályozó hatóság a jövőben bevon a szabályozott körbe, ennek szükségességét azonban a GVH, illetve a Versenytanács nem tudta jelen eljárással összefüggésben megállapítani.

170) A határozat elleni jogorvoslat lehetőségét a Tpv. 83. § (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2005. szeptember 6.